Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quán Ven Đường

NĂM THỨ NHỨT SỐ 163 — GIÁ MỖI SỐ 0 $ 05 — NGÀY CHÚA NHỰT 4 THỨ HAI 5 AOUT 1929

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm: DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo: Góc đường Filippini và Espagne
GIÂY THÉP NÓI: 324

Chủ-bút: NGUYỄN-VĂN-BÁ

Vụ cọng sản, nếu như có, thì chắc sao tra xét cũng ra. . . . . .

Còn cái án cờ bạc?

Án cờ bạc, ít kín nhiệm hơn. Vậy mà rồi đây chẳng biết có ai chịu giúp cho quan biện-lý Lafrique làm cho ra lẽ không?

DEPOT LEGAL • INDOCHINE • No 11163

PHƯƠNG DIỆN QUỐC GIA

Nghĩ mình phương diện quốc gia,
Quan trên ngó xuống, người ta trông vào.

Ấy là hai câu trong truyện Kiều để nói rằng người cầm quyền cai trị là người phải làm gương cho hết thảy nhơn dân trong nước.

« Dân chi phụ mẫu » là một câu khác để chỉ rằng trong xứ ta dân coi người cầm quyền như cha mẹ.

Mà thật vậy, tại Đông dương và các xứ bên Viễn-đông nầy, dân coi quan như cha mẹ. Mỗi việc gì cũng trông cậy nơi quan. Theo cái nghĩa bên ta quan chẳng những là người cầm quyền sửa phạt mà lại là một ông thầy, để khuyên nhũ con dân trong buổi khó khăn.

Vì cái nghĩa quan lại nó là vậy đó cho nên có nhiều ông ngày làm quan biết bao nhiêu là oai quyền, muốn giàu sang bao nhiêu lại không được mà đến ngày hồi hưu phải chịu nghèo nàn, phải đi dạy học đặng chi độ.

Ai lại không nhớ rằng đến ngày lâm-chung cụ Phan-thanh Giản nằm trong một cái nhà tranh eo hẹp.

Quan mà như thế mới thật là cha mẹ dân mới thật là cái gương cho dân noi theo bắt chước, mới xứng đáng cho dân bình phục.

Đời nay là đời văn minh vật chất, không thể buộc rằng quan lại ăn ở theo lối xưa nhưng dầu có vật chất thế nào đi nữa, làm quan phải cần có một chút luân-lý mới cai trị được.

Tiếc rằng vì cái văn minh vật chất đó mà khiến cho nhiều người cầm quyền trở bọng tham làm những chuyện tồi phong bại tục.

Như « ông lớn » kia, phận sự mình là ngăn ngừa đồ cờ bạc mà vì đồng xu đồng tiền nên mắt lấp tai ngơ, để cho ai kia tha hồ muốn chứa đâu thì chứa. Người trên đã không trong sạch thì làm sao buộc kẻ dưới không tham.

Bữa nọ ông ta kêu một tên Khách chứa bạc rầy nó mà nói rằng « Nếu mầy chứa nữa tao sẽ bắt. Tên Khách giận và thỉnh thoản đáp rằng: « Ngài bắt tôi làm chi, thiếu gì chỗ cờ bạc lớn hơn ở nhà tôi nữa, ngài cũng dư hiểu lắm sao ngài không bắt. Mà thôi ngài cứ việc bắt tôi đi, ra tòa tôi sẽ có dịp khai tệ ra hết. » Ông lớn tuy giận, nhưng cũng dả lả nói cười. Mình là người có tật biết làm cái bây giờ được. Ôi! cũng là dân chi phụ mẫu.

Như thầy bang biện nọ mình đã làm « cha mẹ » mà sao tàn tệ lắm, có mấy năm trời mà để không biết bao nhiêu chuyện xấu cho dân. Khi thì bắt chúng làm việc thì công cho mình, khi thì mua chiệu đồ rồi quên trả bạc.

Nhà có hai vợ chồng mà phạm đến mười mấy điều, cha mẹ dân mà để cho dân lôi đến công đình, khi bị rầy, khi ngưng chức. Người bề trên mà còn như vậy, trách chi người dưới sao không khinh, sao làm dân thiếu tư cách.

Dân nước nào cũng giống nhau cả. Nếu phép nước nghiêm nhặc thì ít lỗi-lầm nếu luật phép bỏ qua thì sanh ra chuyện nầy chuyện nọ.

Nếu « cha mẹ » dân không trong sạch thì phải mất oai quyền mà đã mất oai quyền rồi làm sao cai trị được.

Đó [illegible] xem, ta thấy biết bao nhiêu gương để lại. Trào nào đạo đức thì nhơn dân thái bình. Gặp phải vua hung bạo ngang tàn tai phải đời li loạn.

Xem nhiều quyển sách Langsa thấy phần đông tác giả đều trách rằng dân Annam nhiều tật. Nào là tham lam cờ bạc, nào là hút xách rượu trà, nhưng tác giả sao lại không nhớ rằng những tật bịnh kể trên đây, biết bao nhiêu người cầm quyền mang lấy, mà hai ông tôi nói trên đây lại là hai người trong một số lớn.

Nguyễn-văn-Bá

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Ngày đỏ hóa ra đen

Ngày 1er Aout mới vừa qua, thế mà đã thành ra một ngày có tên riêng trên lịch-sử, người ta gọi nó là « ngày đỏ » (Jour rouge).

Vì sắc đỏ là biểu-hiệu của đảng cọng sản, mà trong ngày ấy, bọn cọng sản định hè nhau nổi cách-mạng khắp cả thế gian.

Chúng định như vậy, song hôm nay, theo tin-tức khắp mọi nơi, cái mưu ấy đã thất bại rồi, ngày đỏ đã hoá ra đen rồi.

Họ vận-động dữ lắm sao đến nỗi chánh-phủ nào cũng biết mà phòng-ngừa trước, trị cho thẳng tay.

Ở nước Pháp « l'Humanité » là tờ báo cơ quan của đảng Cọng, đã bị đình bản trước ngày ấy. Kế đó ra một tờ gọi là « Internationnal », cũng bị tịch thâu luôn. Có mấy người ký giả bị bắt. Chính ngày 1er Aout, nhà báo ấy đóng cửa, ở ngoài dán miếng giấy rằng: « Có thơ từ gì thì cứ dút vào cửa-sổ, vì hôm nay không có ai nhận. » Buồn tanh!

Chánh-phủ đem 20 vạn quân về đóng giữ Paris. Sở cảnh-sát cấm và đuổi tan hết thảy các cuộc du hành thị uy. Nhiều đảng-viên cọng-sản bị bắt. Hơn 40 người ngoại-quốc bị trục xuất cảnh ngoại.

Ở nước Đức, các thành-phố lớn, các cuộc du-hành đều bị cấm rao. Bọn cọng-sản bị bắt tứ-tung. Người ta soát nhà một chủ Cọng tên là Barun, bắt được nhiều truyền đơn cách-[illegible] người ta giết chết.

Ở Thượng-hải, tại nơi tô-giới Pháp, trong ngày 31 Juillet, cảnh-sát cũng khui ra được một ổ cọng sản, soát được giấy tờ vô-số, rồi người ta dùng những cách rất nghiêm nhặt mà để phòng trong ngày hôm sau, không xảy ra sự gì.

Thế là ngày 1er Aout, khắp thế gian đều được bình yên. Đảng cọng-sản nguội chuyện,

Còn Annam mình?

Lấy tình cảnh hiện thời mà nói thì Annam mình hoặc giả có đảng Cách-mạng, có đảng Phục Việt, còn có lẽ; chớ làm gì có đảng cọng-sản? Thế mà ngày 1 Aout mới rồi, chừng như cũng có ảnh hưởng đến ta đôi ít nhiều.

Mười bảy người mới bị bắt ở Saigon, người ta nghi cho là một đội sứ giả của « Hồng nhựt » chẳng biết nói thiệt hay nói chơi.

Lại còn mới nghe như ở Saigon cho chí ở Huế nữa, — người ta cũng đã lượm được bọn bỉ truyền đơn, ở trong ta toàn những búa nưởng dùi chi chi đó......

Có lẽ nào? ...

Mà nếu quả vậy thì « trâu » quá! Vì, theo tục ngữ: Trâu, con trước ta, con sau cũng ta!

Tân-Việt

Cuộc thi Quốc-sử của Thần-Chung

19 — BỐ-CÁI-ĐẠI-VƯƠNG

Về thời nội-thuộc nhà Đường, ở quận Đường lâm, (thuộc tỉnh Sơn-tây bây giờ) có ông Phùng Hưng, nguyên đời đời được tập-phong làm quan lang vùng ấy. Người có sức mạnh lạ thường, nhà lại giàu có, quyền-hành nhứt trong quận các Mường Mán đâu đâu cũng phục tùng.

Trong niên tân vị hiệu Trinh nguyên nhà Đường (791) quan Đô-hộ là Cao chánh Bình bắt dân đóng sưu thuế nặng-nề, lòng người oán giận.

Bây giờ lại có đám loạn quân khởi biến, ông Phùng-Hưng bèn cùng em là Phùng-Hải khởi binh đi dẹp loạn, đi đến đâu dẹp tan đến đó..

Phùng Hưng mới tự xưng là Đô-quân, Hải tự xưng là Đô-Bảo, đem quân đi tràn ra các châu-quận, người theo về càng ngày càng nhiều, Hưng bèn quyết chí đánh phá phủ Đô hộ.

Cao-chánh-Bình đem quân cự lại, bị thua, rồi lo sợ thành bịnh mà chết. Phùng-Hưng bèn chiếm-giữ châu-thành, tự coi lấy việc đô-hộ. Được bảy năm thì mất.

Chúng muốn lập em người là Hải lên nối ngôi, nhưng có người hộ-tướng tên là Bồ-phá-Lạc không chịu mới lập [illegible] Phùng-An.

[illegible] thì Phùng An ra hàng.

Trong khi Phùng-Hưng qua đời rồi, dân tình ái-mộ chẳng thôi, bèn lập đền-thờ và tôn người làm Bố cái-đại-Vương. Bởi vì tục ta xưa kia gọi cha là bố, gọi mẹ là cái, nghĩa là tôn ông Hưng như là cha mẹ vậy.

Kể từ Tiền Lý Nam-đế cho đến Ngô-vương-Quyền, trong khoảng ấy chừng 400 năm, nước ta vẫn thần-phục nước Tàu, duy có Bố-cái-đại vương còn có tự-lập được một lúc mà thôi, như thế cũng đáng gọi là anh hùng vậy.

Có lẽ nhân-vật nước ta từ xưa đến nay, Bố-cái đại vương là bậc nhứt.

Trần-bảo-Tư kiện báo Thần-Chung

Chuyện nầy thầy bang tôi bị tòa đại hình Saigon phạt phải chịu tiền sở phí trong vụ kiện báo Thần-Chung.

Chút đỉnh thầy bang tôi có sá chi đâu.

Ai ở trên miệt Hocmon lại chẳng nghe danh thầy.

Cũng bởi cái danh « qui hóa » đó mà Thần-Chung cuối tôi phải đánh bạo đăng là đơn 14 người cùng dân trong ngày 1er Mars 1929.

Vì muốn minh oan cho kẻ nghèo khó mà bị kiện, chuyện ấy cũng là một cái phận sự của nhà làm báo.

Lạ là, sao thầy bang tôi đi kiện lại để cho đến quá hẹn.

Theo luật, thì từ ngày bài nhựt-trình ra cho đến ngày trường tòa đòi người bị cáo không được trên ba tháng.

Chuyện nầy nhựt trình xuất bản bữa 1er Mars mà đến ngày 4 juin mới có giấy trường tòa kêu chúng tôi đi hầu kiện, thành ra quá hết 4 ngày.

Quá 4 ngày nên, thầy bang tôi phải chịu thất, chớ dễ không! thầy bang Tư mà chịu thua ai.

Còn chúng tôi chỉ biết thầy người có thì thì binh, dất thất đâu dám ngại.

May mà dất chuyện nầy đây là nhờ có ông trạng sư Gallois Montbrun là tay tinh thông luật lệ, thấu gặp việc người phù thác, đều lo làm hết lương tâm, lại cũng nhờ quan chưởng lý Morreau tuy rằng ngài là người buộc tội, mà cũng có công lý nhận cái thuyết « quá hạng » của trạng sư Gallois Montbrun là phải, và nhờ sự công minh của Tòa đại-hình.

Chi cọng sản Hanoi

Ngoài Hanoi cũng vậy. Trước ngày 1er Aout, chi cọng sản có rải truyền đơn .... và mời nhơn dân đến ngày đó phải kéo nhau ra đường tỏ ý nghịch chánh phủ. Trên đầu mấy lá truyền đơn đều có hình cái búa và lưỡi hái tréo ngang, lớp rải theo đường, lớp lại dán theo vách tường có đông thợ làm việc.

Sở mật thám xét nhà và bắt buộc nhiều người. Có lẽ vì sự giữ gìn nghiêm nhặt ấy cho nên trọn ngày 1 Aout không thấy động tịnh gì hết.

Chúng tôi dặng, thật cũng chẳng lấy chi làm tự phụ, thì thầy bang thất cũng chớ buồn.

Thầy nên nhớ có hai điều:

1er — Đi kiện đừng để quá hạng

2e — Chớ đòi chi số tồn đến 3.000 đồng, tiền đâu chúng tôi trả.

Và nếu như thầy cứ là thầy, thì ngày gặp gỡ hãy còn nhiều, phen nầy xin thầy chớ chồng án về tay mà tốn tiền thêm nữa.

Diệp-văn-Kỳ

TÁI BÚT: Thần-Chung trước kia không nói đến chuyện nầy, là vì bởi tự xét mình làm phận sự thì phải khiêm cung. Song ngặt qui đồng nghiệp « La Tribune Indochinoise » quá yêu đã dùng chữ thật lớn mà in tên tôi cùng ông Nguyễn văn Bá lên trên đầu tờ báo, nên hôm nay chúng tôi cũng có mấy lời cám ơn cụ Bùi quang Chiêu đã có cấp đến.

— MỘNG —

Giấc nồng chưa tỉnh còn mê thì người đời vẫn mắc mưu trường mộng. Người đời vẫn mưu trường mộng là vì tình cảnh của mộng, và tình cảnh của đời tựa hồ như một, Nay sánh mộng với đời.

Nhân vật giang san trong mộng là nhân vật giang san thường thấy trong đời. Nào nhà cửa, ngựa xe, vợ con, vườn ruộng trong mộng, rõ ràng như có, ai ngờ chiêm bao?!....

Trong đời thấy được, nghe được, ngửi được, nếm được, rờ được thì trong mộng cũng thấy được, nghe được, ngửi được. Nào khi trong mộng cùng ai chuyện vãng mà trông cây, ngửi hoa, nếm trái, rờ nhánh, rõ ràng như thật ai ngờ chiêm bao?! . . . .

Cái vui, cái buồn, cái cười cái khóc ở trong mộng cũng như ở vui, cái buồn, cái cười, cái khóc ở trong đời. Nào đương trong giấc ngủ mê, thế mà khi thì cũng đầm đìa giọt lụy, khi thì cũng khúc khích vui cười, rõ ràng cảm động, ai ngờ chiêm bao?!......

— Cảnh ngộ của đời nhiều người cũng thấy, cảnh ngộ của mộng cũng nhiều người cùng biết. Nào khi trong mộng, cùng ai tỏ bày tâm sự, cùng ai ngắm xem một cảnh, chung cầm một tình, rõ ràng cùng biết cùng tin, mấy ai chưa tỉnh mà rằng chiêm bao?......

Việc mộng như việc đời.

Việc đời mình cho là tự nhiên thì việc mộng trong giấc hưởng.

Nói rằng việc mộng không có trực tiếp, liên lạc khó tin, khi thì thấy trong một thời gian ngắn ngủi mà sang được xứ nầy qua xứ nọ, khi thì thấy một người đổi ra nhiều người. Nhưng mấy ai chưa tỉnh mà dễ rằng khó tin?!.........

Nói rằng việc đời trong 365 ngày còn có liên lạc, trực tiếp, dính dấp nhau mà làm một việc. Chớ như việc mộng trong ba bốn đêm thì lại phân chia ra nhiều việc khác hẳn. Cảnh vật thấy trong mộng nầy không phải là cảnh vật thấy trong mộng kia. Nhà cửa, ngựa xe thấy trong mộng nầy, chắc thấy mất trong mộng khác. Đêm nay thấy làm vua, đêm khác thấy làm dân. Ôi! nói chi! nếu trong nhiều mộng cứ một việc thì thằng dân mỗi đêm thấy làm vua cũng bằng ông vua mà mỗi đêm thấy làm dân. Thật việc mộng không có ăn về một chuyện.

Nói thế mộng tựa hồ khác hơn đời. Nhưng nói ai chưa tỉnh mà vội dè như thế? Cũng nói, cũng thấy rõ ràng cái thói tệ của người đời không chịu so sánh mộng với đời mà lại so sánh mộng tỉnh với đời chưa tỉnh. Nếu đem việc mộng chưa tỉnh mà sánh với việc đời chưa tỉnh thì có khác là bao!

Ừ, nếu cả đời ta cứ mộng hoài, mộng mãi thì đời là sao, mộng là sao??

Vả lại, trong khi so sánh mộng với đời, thì cớ sao mình lại đem việc tỉnh mộng mà so sánh với việc đời chưa tỉnh? So sánh hai việc xảy ra trong hai thời kỳ khác nhau thì sao cho khỏi lầm lạc ư?

Ừ, vậy thì có phải mộng khác đời vì mộng tỉnh còn đời chưa tỉnh chăng?

Khác thì khác vậy, chớ cũng có phần giống nữa. Mộng thì tỉnh còn đời chưa tỉnh nhưng rồi đây cũng sẽ tỉnh. Ai dám bảo rằng giờ chết không phải là giờ tỉnh của đời?

Ôi, mỗi lần tỉnh mộng, mỗi lần cười mình, nhưng hỏi ai đến giờ nhắm mắt vĩnh biệt cõi trần nầy mà khỏi cười mình sao có quá tin cho một cái đời bèo như vầy là bởi cái đời bất tử?!...

Vậy thì đời là mộng. Nói thế nào phải là nói bướng.

Mộng không khác chi đời. Vậy thì đã có đời sao còn có mộng?

Mộng bởi tâm trí ta nhiểm các việc của đời thì như ngủ ban đêm mà mộng thấy việc ban ngày.

Mộng bởi ngủ mê nhưng mà còn cảm tình của đời, thì như cảm tình ngọn đèn sáng choang trước mắt mà mộng thấy cháy nhà, tuông lửa.

Mộng bởi cơ quan tạng phủ thì như bữa ăn không tiêu, chợt tới khi ngủ mà mộng thấy trộm cướp, sát nhơn, hùm beo, giáo, tượng.

Mộng bởi ý muốn thật-hành không được thì như trẻ con đòi kẹo, lăng củ, rồng khóc, chợt đến lúc nghỉ mà mộng thấy vui cười [illegible], cũng có kẻ mảng lo cho cha mẹ mà mộng thấy vua chúa, mảng lo cho con mà mộng thấy chim chuột, mảng lo chết mà mộng thấy đi xe. Nhưng bao nhiêu mộng ấy là bao nhiêu dấu hiệu riêng của ý muốn ngấm ngầm. Nhà Tâm-Lý muốn bàn mộng cần phải âm-hiểu cả tư tưởng, ham muốn sâu kín của người thuật mộng.

Nhưng [illegible] loại [illegible] tưởng [illegible] tuất kín, sâu kín cho đến đời thế gian dầu [illegible] thế nào cũng không [illegible].

Người [illegible] tự xưng linh [illegible] vật vì người có hồn [illegible] thì trong giấc ngủ, hồn [illegible] Vậy đâu mà để mộng gặp người [illegible] nước.

Hồn khôn nào có đi đâu nhưng trong đêm tăm tối, vắng vẻ, lặng lẻ như tờ, quang cảnh quanh mình xa lánh, thì hồn khôn thường mê giấc ngủ nồng. Hồn khôn mê giấc ngủ nồng song có vía dại thế quê đó. Nhưng than ôi! dưới quyền vía dại thì hồn ấm, ý tư mặc tình phát hiện. Cho nên mộng thấy người chết mà tin rằng người sống, mộng thấy đời loạn ly mà tưởng mình được bình yên.

Nhiều khi, cơ quan tạng phủ gặp đến tai biến, bèn tin về chỗ nào thì vía dại lại cắt nghĩa đủa. Tỷ như mình nằm ngủ, cần dây có thì ôm bầu về cho chỗ nào hay đau [illegible]. Vía dại lại trộm lịnh hồn khôn cho mình mộng thấy ngộ sát kẻ nghịch mà bị tử hình. Tất đến khi sợ hãi, lại tay so chiếu, bừng con mắt dậy mới hay là trật cổ.

Nầy ai ơi! có hay giấc nồng chưa tỉnh còn mê thì người đời vẫn mắc mưu trường mộng!

Long Hồ

Xe hơi té xuống kinh

7 người chết chìm

Hôm ngày thứ tư tuần trước, lối 12 giờ trưa, xe đò hãng Trần Đắt chở bộ hành Saigon—Châu-đốc, đương chạy trên con đường Long xuyên—Châu-đốc.

Chừng 22 cây số nữa thì đến Chauđốc, rủi thình lình có một con trâu bên lộ đâm đầu chạy ra.

Anh cầm bánh mắc né [illegible] xe quá bên lề đường lại đụng nhằm gốc cây.

Đụng mạnh quá, nên nhiều người hành khách phải văng té xuống kinh. Nghe nói chết 7 người, còn bị thương nhiều lắm.

Việc bất hòa của Nga với Tàu

Tin báo Tàu, do Hongkong, ngày 2 Aout. — Ngày 30 Juillet, đại-biểu của Tàu và của Nga ở tại Mãn-châu-lý mở cuộc hội nghị lần thứ nhứt. Đại-biểu Nga yêu cầu Tàu phải thả những người Nga đã bị bắt ra, và khôi phục cái nguyên trạng của con đường Trung-đông như cũ, làm hai việc ấy rồi thì bên Nga mới chịu thà đàm nói chuyện hòa-hảo. Nhưng đại-biểu Tàu không chịu. Hai bên cãi nhau rất kịch liệt. Rốt cuộc hội-nghị không có kết quả gì.

Chánh-phủ Nga tiếp được điện tin của viên đại biểu Nga nói về cái thái độ đại biểu Tàu cương ngạnh như vậy, bèn phải thêm binh do đường Sibérie tấn phát, đến biên giới Tàu. Hai binh 2 nước, lại không được êm-dịu như trước.

Bạch-Nga phái đại biểu đến yết kiến Trương-học-Lương, tỏ ý [illegible] rằng nếu Trung-hoa khai chiến với Xích-Nga thì Bạch-Nga xin làm đội tiền phong.

Tin do Thượng-hải.— Các nơi đô hội bên Tàu, nơi nơi đều có cuộc vận động phản-đối Tô-Nga, nhứt là ở thượng-hải. Các cuộc hội nghị của dân chúng xin chánh phủ thâu hồi đường sắt Trung Đông xử-tử những người thuộc về đảng cọng-sản. Coi cái dân khí Tàu như vậy thì việc Trung Nga khó bề giải quyết lắm.

Ngày 30 Juillet, viên thống soái Nga ở tại Sibérie đã hạ lịnh đòi những lính [illegible] bị đề nhám năm 1902 ở các xứ Viễn đông, đều [illegible] về Hắc sam [illegible] gia vào quân đội 10 Nga. Còn các quan võ về đội hậu bị bắt [illegible] đều bị đò đến hết.

Vụ án mạng đường Duranton

Có tin rằng trước khi mổ Huỳnh-văn-Vẻ là người đã giết vợ và mẹ vợ toàn móc ruột một lần nữa đặng thác cho rồi. Nhưng có người nằm chung [illegible] thấy chơn lại. Hôm nay quan thầy đã dồn ruột lại rồi. Thế là Huỳnh văn-Vẻ nợ trần chưa dứt.

Ở Cần-thơ cũng vậy

Tại châu thành Cầnthơ đảng cọng sản cũng có phát truyền đơn cổ động [illegible] quan lại tây nam và [illegible] người ta cổ-động cho ngày 1er Aout.

Sở cảnh sát thâu được vài [illegible] và quăn cờ quấn đương làm án hết.

Vụ án mạng Bazin

Theo báo Impartial hôm ngày thứ bảy, thì mới đây sở cảnh sát Hanoi lại xét nhà, số 80 đường Chaneaume, là nhà của M. Nguyễn-xuân-Chi, 28 tuổi, làm điện thoại ở trường canh-nông. Nghe nói người nầy bị tình nghi là tay thủ phạm trong vụ án mạng Bazin. Người nầy là con hai ông bà Nguyễn-xuân-Bính và Nguyễn-thị-Ma. Hiện tay cả 3 người đều bị bắt.

Nhớ xem tiểu thuyết mới « Chưa dứt hương thề » nơi phụ trương, hay lắm

Văn-học Nga-la-tư với cuộc vận-động cải-tạo xã-hội

(*Tiếp theo*)

II

Số là, văn học Nga-la-tư là một thứ văn học lấy sự cải tạo chế độ xã hội làm trước, mà lấy sự cải tạo hết thảy những cái quan hệ của nhân gian làm mục đích. Tự lúc bọn chủ nghĩa lộ tưởng (Romantisme) trường Đại-học Mạc-tư-khoa đóng cửa ăn bánh khô bàn tính vận mạng của nhân loại cho đến phái «Tượng trưng» (Symbolisme) hiện nay, văn học Nga-la-tư đều lấy sự cải tạo thế giới làm sứ mạng. Trên văn đàn thế giới, văn học Nga-la-tư sở dĩ chiếm được địa vị độc đắc là ở chỗ đó.

Văn học, theo về chỗ lập cước «thuần nghệ thuật» mà bàn, là để biểu hiện thế giới của nhà nghệ thuật và đối với sự quan-hệ của thế giới làm bản chất. Song, nước Nga-la-tư vì có sự tình đặc biệt là chế độ nông-nô cho nên văn học Nga là tự-nhiên làm có tính cách phản kháng, mà sớm lấy sự cải-tạo chế độ xã hội làm quan niệm chỉ phổ. Quan niệm ấy biểu hiện ra ở thời kỳ nào? Muốn nói cho rõ ràng, thật cũng khó khăn. Song, về hậu bán kỳ thế kỷ thứ XVIII, cái quan-niệm ấy giai cấp trí thức đã nhận biết rồi. Trên ý-vị nghiêm mật, văn học sử Nga-la-tư có thể nói là khởi thủy tự thời kỳ ấy.

Dù rằng nào mặc lòng, văn-học chân chính, là phải phát-sanh vào thời kỳ mà người ta đối với dân chúng biểu hiện cái quan niệm rất trầm mật, rất tôn qui. Văn học nào thiếu cái quan niệm cội gốc ấy thì văn học ấy qua là một thứ văn học, sĩ đại la phải hàm có tính tuần vĩ-đại; tính thần ấy là phải đem sự yêu cầu cội gốc của dân chúng biểu hiện ra cho thật minh bạch. Cho cuộc vận động hết thảy về văn nghệ tư tưởng lấy sinh mạng và ý nghĩa, mà thành cái quan niệm cội gốc đặc sắc, là cuộc giải phóng nông-nô. Văn học Nga-la-tư lấy phủ định (Négation) chế độ nông nô làm chỗ xuất phát, dời đến sự cải tạo chế-độ xã-hội với sự quan hệ của nhân-gian, bèn tiến mà đến vận động giải phóng cho cả tính giải thoát những sự trói buộc về kinh-tế, về đạo đức, về gia đình.

Dưới hiện tượng xã hội độc-đắc nước Nga-la-tư, cuộc vận-động của giai cấp trí-thức, thường luôn luôn lấy sự phản-kháng chế độ hiện tại làm đặc sắc, mà lấy sự giải phóng và cách tân chánh trị và xã hội làm mục-đích. Song cái đối tượng giải phóng và cái tính chất cách tân thì, nhân thời-đại và quốc-thể thay đổi mà khác nhau. Cho nên, trong giai-cấp trí-thức, có nhà «chủ nghĩa Tự-lập-phu», có nhà «chủ nghĩa Tây-âu» có nhà «chủ nghĩa quốc-túy», lại có nhà «chủ nghĩa xã-hội», có lúc thì xu-hướng về «chủ nghĩa hư-vô» (Nihilisme), mà có lúc thì qui-y «chủ nghĩa Các-mác» (Marxisme). Cũng là giai-cấp trí-thức mà chủ nghĩa của họ không giống nhau có như thế. Song dẫu ở trường-hợp mặc lòng, thuộc về chỗ phản kháng chế độ hiện tại mà hết sức về công cuộc cải tạo xã-hội thì, họ đều nhất-trí.

(*còn nữa*)

Những triệu phú nước Anh

Sở kiểm soát sổ thuế giữ thì bên nước Anh mới vừa rồi cho biết rằng 4 gia tộc giàu nhứt nước Anh là họ Rothschild (giàu đã có tiếng) rồi đến họ Wills, họ Joels và họ Courtauld. Người ta biết rằng nhà Rothschild trở nên giàu là từ trận đánh Waterloo và tin lầm rằng Hoàng đế Napoléon thắng trận, thiên hạ đua nhau bán những cổ phần những công ty có quyền lợi chống với quyền lợi Pháp, nhà Rothschild đổ tiền mua tất cả; sau Napoléon bại trận nhà ấy trở nên giàu to; còn họ Wills trở nên giàu là nhờ bán thuốc hút, họ Joels giàu nhờ những mỏ kim cương ở những châu Nam Phi; còn họ Courtauld nhờ bán lụa nhân tạo mà gây dựng nên cơ đồ.

Hiện giờ người hưởng được gia tài lớn nhứt là cô Gladis Yule, phải trả đến 2 triệu tiền Anh về thuế di sản mới nhận được gia tài của thân phụ cô là ông David Yule, phát nghiệp bên Ấn độ về nghề buôn gai (bố) và buôn bán ruộng đất.

Thú vật đeo kính

Thường thường những người đi đường thuật chuyện rằng có gặp những bầy vật mang gương này ở bên những tỉnh nước Nga và ngó cách tức cười lắm, thấy các bác bò, dê, ngựa mà mang cặp kính đi qua đi lại, lúc ngưỡng mặt lên trời dòm thiên văn, lúc gục cổ xuống đất, như tuồng tra xét dấu tích gì. Và có khi trở mặt lên ngó người ta thì cũng phải tức cười. Người Nga đeo kính cho thú vật ấy không phải để làm gì, chính là để dưỡng mục cho các chú dê bò và tránh khỏi bị bịnh đau mắt rất ghê gớm bởi sự chói lọi mặt tuyết mà ra.

Tàu mới của hãng Messageries Maritimes (Nhà-Rồng)

Hồi năm 1929 chiếc Paul Lecat cháy ở Marseille thì liền có chiếc Compiègne là tàu chạy đường Pháp Đông-Dương (ligne d'Indochine) thế mà chạy sang đường Pháp-viễn-đông (ligne d'Extrême Orient)

Nay nghe nói hãng ấy đóng gần xong chiếc *Félix Roussel* tại Saint-Nazaire để thế thiệt tạo chiếc Paul Lecat.

Về cách sắp đặt bên trong rất kỹ lưỡng và đẹp thì chiếc *Félix Roussel* giống tựa như mấy chiếc tàu rất lịch chạy ngang qua bể Đại-tây-Dương (Transatlantiques) từ Pháp sang bắc Mỹ quốc vì trên tàu ấy người ta có sắp đặt: đủ các cuộc tiêu khiển như cuộc diễn như sân mưa vợt, hồ tắm lội v.v.

Chiếc *Félix Roussel* bề dài đo được *180 thước*, bề ngang *28 thước 80*, bề lường *14 thước 30*, động lực được *10.000 mã lực*, và vận tải theo bực thương tải được *21.000 tấn*. Chiếc tàu mới đặt tên là *Félix Roussel* là để làm kỷ niệm ông *F. Roussel* hồi sanh tiền làm chánh hội trưởng cho hãng *Messageries Maritimes* và kiêm chức chánh hội trưởng Hội đồng thành phố thành Paris.

Hãng *Messageries maritimes* nói rằng có lẽ thượng tuần năm 1930 chiếc Felix Roussel sẽ đến Saigon.

Nghề bay ở nước Mỹ

Trong năm 1934 thì nước Pháp giực chức vô địch về số bay đường dài: cộng cả thảy được 3.620.000km tất cả bay quanh năm hơn cả Hoa kỳ cái có 3.574.000km và An mạng chỉ có 2.97.000km mà thôi? Thoạt nhiên chỉ đó mà đến năm 1927, Hoa kỳ lại nhảy đứng đầu, giành chức quán quân Hoàn cầu với 9.670.000km; thứ nhì là An-mạng với 9.525.000 km rồi mới đến Pháp chỉ có 6.042.000km.

Coi theo đó thì 2 nước Hoa-kỳ và A-mạng đã gần bỏ bước lên được một bước rất to tướng. Theo những số dưới đây đã biết người Hoa-kỳ chăm về nghề máy bay biết dường nào. Trong năm 1928 mới rồi, nước Hoa kỳ đã đóng 4.000 chiếc phi thoàn và đến năm 1929 thì định sẽ đặc thêm 10.000 chiếc nữa, năm ngoái cả thảy trọng tải được 1.700 tonnes thơ từ. Còn chánh-phủ Hoa kỳ trong năm 1929 đã trích ra một số tiền là 100 triệu đô la bằng 2 ức (milliards) francs để cất phí các khoản máy bay.

Và lại, có 97,75 phần trăm của tàu bay Huê-kỳ mà sở kiểm soát đã cho phép bay, đều bay bình an vô sự, không hư hỏng gì cả; còn trong các đường cho thơ, chỉ có một nạn máy bay mà thôi, trên 2272.000 km đã bay.

Cả thảy, ở nước Huê-kỳ có 400 trường dạy máy bay và mỗi tháng có đến 2500 người xin vào học.

Còn đến các chỗ hãng đỗ tàu bay đậu xuống, thì có đến 1.500 chỗ, trong đó có các sân máy bay rất cụ bị hoàn toàn như những hãng của các thành phố Boston, Cleveland, San Louis, Chicago, San-Francisco, Oakland, mỗi hãng tốn 1 đến 2 triệu đô-la. Trong năm 1928, mỗi tháng trung bình là cất 75 hãng phi thoàn và cũng trong năm ấy, có dọn được 4.000 bãi đất để tàu đậu đấy. Và họ đã tính đến cuối năm nay thì ban đêm sẽ có 21.000km đường hàng không thắp sáng, để chỉ lộ cho phi thoàn trong lúc đêm tối. Coi vậy biết người Mỹ tấn bộ về nghề bay là dường nào.

Ai mua xe?

Xe Talbot sáu máy, còn tốt lắm. Ai muốn mua xin do Thần-Chung, 23 đường Filippini mà hỏi.

QUINQUINA COUSIN

Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un reconstituant de premier ordre

Son emploi régulier redonne force et énergie aux personnes affaiblies et entretient la santé chez les bien portants.

Ce VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE

Lucien BERTHET & Cie

SAIGON

Hỏi Đồng-bào!

Hãy tiện-tặng đi. Nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào của gia-quyến quí vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì được cả!

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Phòng khán luật của ông Phan-văn-Gia

Luật khoa cử nhơn

23, *Rue Filippini 23, -:- Saigon*

Sớm mai từ 8 giờ tới 11 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ.

• Trước khi kiện thưa nên hỏi thăm ông Phan-văn-Gia. Người sẽ hết lòng chỉ bảo, hoặc làm đơn từ giùm.

Vụ nào cần dùng trạng-sư, người sẽ giao cho trạng sư lo-lắn, xem xét kỹ lưỡng, mà lại tính giá rẻ.

Mỗi lần khán luật 10$ (mười đồng). Chớ nên tiếc mười đồng mà nhiều khi phải tốn đến vài trăm không ích gì đâu hết!!

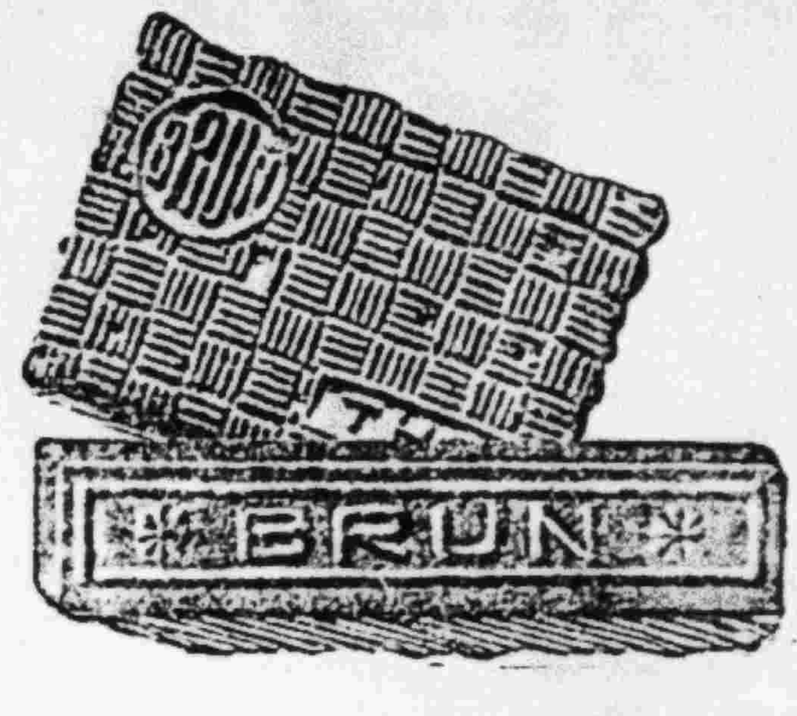

Chuyên bán các thứ bánh

BISCUITS BRUN

là những thứ bánh rất quí

ĐẠI LÝ:

HÃNG Cie DE COMMERCE & DE NAVIGATION D'EXTRÊME-ORIENT = SAIGON

LƯƠNG-MINH-KÝ DƯỢC TỬU

MÔN BÀI SỐ 341 ĐƯỜNG THỦY-BINH, CHOLON.— Gởi mandat xin đề Monsieur LƯƠNG-HONG, patron de la maison LƯƠNG-MINH-KÝ

Sâm nhung kệ dược tửu

Rượu thuốc này chuyên trị đờn bà chân âm không tốt, ... đau nhức mỏi, kinh nguyệt chẳng đều lại thường ... đái, bạch đâm, ho hen đàm suyễn, ăn uống không ngon khí tứ suy nhược lâu chẳng có thai, hoặc tiểu sản hư, đau bụng nhức đầu, mắt lòa lưng mỏi tứ chi bải hoải, dùng rượu [illegible] 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ thận dược tửu

Phàm đờn ông, đờn bà, lao tâm lao lực quá thì khí huyết suy nhược, tinh thần bải hoải miệng lưỡi khô khan ăn uống không ngon, đường đại tiện không thông, các chứng ấy bởi thận hư mà sanh ra, nếu uống rượu này thì bồi bổ thận tỳ. còn đờn bà tử-cung hàn lãnh, lâu năm không có thai dùng rượu này thì sẽ bổ huyết mà làm cho ngươn khí tử cung có thể chân tinh vậy, nếu phụ phụ đều dùng thường rượu này sẽ mau có thai. Mỗi ve lớn. 1$00. Mỗi ve nhỏ...0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ huyết dược tửu

Huyết là quan hệ trong thân thể người ta, con người dầu mạnh dầu yếu cũng bởi huyết mà ra dùng thứ rượu thuốc này thì huyết khí trở nên tươi tốt, vô luận nam, phụ, lão, thiếu, huyết kém thì dùng ngay rượu này uống thường thì khí huyết bồi nguyên thân thể tráng kiện thiệt là một thứ rượu vô song vậy.
Mỗi ve lớn.............. 1$00
Mỗi ve nhỏ.............. 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chưởng tử dược tửu

Nói về đường tử tức tuy bởi thiên mạnh thật, song cũng như có sức người bồi dưỡng thân thể, thì âm dương mới hòa hảo mà sanh ra khi huyết đầy đủ, để tiêu trừ bá bịnh. Nên già trẻ mà tinh lãnh khí huyết suy kém mộng mị di tinh, mắt lòa, nhức đầu, mạng môn hỏa suy, phòng sự không đủ sức, như thế thì sanh con sao được. Bổn-hiệu chế ra thứ rượu này dùng nhơn-sâm, lộc-nhĩ các vật quí đặng để bồi bổ nguyên khí giúp việc phòng sự, thiệt là một thứ rượu thuốc vô song vậy.
Mỗi ve lớn .... 1$00
Mỗi ve nhỏ .... 0$60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Trật đả dược tửu

Thứ rượu thuốc bí truyền của bổn đường này chuyên trị thương tích té đánh bị thương, *khử phong khử thấp tán phong tán đàm, khỏi phù khỏi thủng, hoặc tứ chi rủ liệt, sơn phong chướng khí, dùng đến ứng nghiệm như thần. nếu không bịnh mà dùng thì bồi bổ ngươn khí, khỏe mạnh sống lâu.*
Mỗi ve lớn 1$.00
Mỗi ve nhỏ 0$.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Sứ quốc công dược tửu

Rượu thuốc này chuyên trị nam, phụ bị chứng phong khí, ngũ trường. tứ chi nhức mỏi, miệng mắt xếch méo, xương đau nói năng tức ngại, bán thân bất toại. phong đàm hạc tất các chứng ấy dùng rượu này mà trị thì kiến hiệu ngay.
Mỗi ve lớn 1$00
Mỗi ve nhỏ 0$60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chu-Công bá tuế tửu

Phương rượu thuốc này trước nhà ông Chu-Công đã ba đời thường dùng, ngày nay truyền khắp cả; nơi ai dùng cũng đều khen là công hiệu, già trẻ mà khí huyết hư nhược đau xương nhức mỏi mắt lòa, nhức đầu tứ chi vô lực nằm ngủ mộng di, dùng rượu thuốc này hiệu nghiệm rất mau.
Mỗi ve lớn.............. 1$00
Mỗi ve nhỏ.............. 0.60
Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Vệ sanh tửu

Thứ rượu thuốc này chuyên bổ về thận khí suy nhược làm cho tráng dương ích tinh, giúp việc cho phòng-sự thiệt là công hiệu. Nếu khí huyết kém suy, nhức đầu lòa mắt, mạng môn hỏa nhược, nguyên dương bất cố, làm cho việc phòng sự không bền, nên dùng rượu này thì thật là làm điều chung ngọc vậy.
Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Linh chi lộ

Thuốc bổ này uống nó bổ khí huyết mạnh gân cốt, thêm não lực, ích thọ sống lâu, làm cho râu tóc đen lại, già trở nên trẻ và nó trị được hết thảy các chứng bịnh hư nhược như là tiên thiên chẳng đủ, bịnh hậu kém bổ, âm dương đều hư, thận suy khí huyết đều kém mặt vàng mình gầy ốm, mắt lờ lệt, tai điếc, tinh thần bải hoải, hay quên đau lưng mỏi gối, chơn tay yếu ớt, không muốn ăn uống, ngủ không yên giấc và đờn bà nguyệt kinh không điều, xích bạch đái hạ, lâu không thọ thai, uống nó đều hay lắm.
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 muỗng lớn. — Ve lớn [illegible] — Ve [illegible] 1$00

Vạn ứng dược tửu

Phương rượu thuốc này chuyên trị nam phụ lão ấu bị chứng ban phong, phong thấp, chơn xương, gân nhức, bán thân bất toại, nằm dưỡng không dậy mình nóng, hoặc lạnh bụng đau kết bế, mặt phát thương phong. thất tinh thần khuất kết, nguyệt kinh chẳng đều, mình bị thương tích, sơn phong chướng khí dùng rất công hiệu, nói không xiết được.
Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Diên niên ích thọ tửu

Rượu này chuyên trị âm dương bất hòa, tửu sắc quá độ thận suy tinh lạnh dương sự bất cử, sức lực hư tổn dùng rượu này tức thì âm dương điều hòa, thêm tinh bổ thận, phàm đờn ông đờn bà tinh khí hư nhược, tứ chi bải hoải dùng rượu này thiệt là hay lắm, không bịnh dùng thường thì được mạnh sức mà bá bịnh không dám phạm đến.
Mỗi ve lớn.............. 1$00
Mỗi ve nhỏ.............. 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Phong thấp dược tửu

Thứ rượu thuốc này, là một phương rượu thuốc bí truyền của Bổn-hiệu, lại hết sức nghiên cứu trong mười năm nay, chuyên trị các chứng sau này: mỏi mình đau xương tứ chi yếu nhược chơn tay bải hoải, cử động không được, bán thân bất toại, chơn tê lưng mỏi, phong đàm hạc tất, gân cốt nhức đau, thân thể hư nhược, khí huyết kém suy, thận thủy bất túc. Các chứng bịnh ấy dùng đến thì thấy hiệu nghiệm tức thì, còn ngày thường mà dùng rượu này thì bá bịnh không dám phạm đến.
Mỗi ve lớn .... 1$00
Mỗi ve nhỏ 0.60
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Thanh huyết giải độc dược tửu

Phàm những nơi đô hội lớn thì những sự chơi bời huê nguyệt cũng nhiều, cho nên mới sanh ra các bịnh Huê-liễu. Song đừng tưởng mấy chứng ấy thuốc rửa là hết bịnh đâu thiệt rửa nó chỉ khỏi tạm thời rồi không bao lâu chứng bịnh lại phát ra, tốn tiền vô ích. Nay bổn dược phòng chế ra thứ rượu thuốc hay uống nó thanh huyết độc, trừ thấp nhiệt, diệt vi trùng truyền nhiễm, chuyên trị hết thảy các chứng bịnh tim la, hột xoài, cù đinh, thiên pháo, ung nhọt, ghẻ lở, bịnh trĩ, và dùng thông độc và đờn bà nhỏ ung, thật là rất hay thần hiệu.
Ngày uống 3 lần sớm, trưa, tối mỗi lần 2 muỗng lớn. Ve lớn 2$00. Ve nhỏ 1$00

Rượu thuốc chữa ghiền

Trước 1 giờ tới bữa hút thì uống. hễ mỗi ngày đáng phải hút 1 chỉ thì mỗi lần uống độ 2 chén nhỏ, mà mỗi ngày hút mấy lần thì cũng phải uống mấy lần, phải uống luôn chớ không đặng bỏ quãng theo đúng phép như thế thì hễ ghiền nhẹ chỉ nửa tháng kiến hiệu, còn ghiền nặng cũng trong 25 bữa thì hết ghiền, khi hết ghiền rồi phải uống thêm độ 15 ngày nữa thì thật là vết bảo hoàn, mà thân thể cũng tráng kiện bấy giờ thấy khỏe nhiều hơn ghét nấu kia, ấy thật là phương thuốc rất thần hiệu.
Ve lớn... 25.00 — Ve nhỏ... 13.00

Cứu cấp vạn ứng dầu

Dầu này của bổn dược phòng nghiên cứu đã lâu, lại lựa thuốc tốt mà chế ra, nó trị được bá bịnh đều rất hay thần hiệu, nếu thình lình mắc chứng nguy cấp thì uống ngay một ve. 10 phút chưa bớt lại uống 1 ve nữa, uống tới tỉnh lại hết bịnh thì thôi, nếu thấy thổ ra thì lại cũng cứ uống cho tới hết thổ thì bịnh phải lành, con nít uống độ 5 giọt. Còn những chứng cảm mạo, trúng phong trúng đàm trúng thử, nhứt đầu nóng lạnh đau bụng la mửa, hoắc, loạn, bịnh kiết xung phù, đau răng đau cổ họng vân vân, ngoài thoa trong uống linh nghiệm rất lạ.
Mỗi ve giá .... 0$20

Bổ não trấp

Thuốc này là một vật bổ óc rất hay phàm những người học hành hay buôn bán, phải dùng não lực nhiều quá mà thường uống thuốc này thì nó hay để thần ích cốt khai trí kiến tỳ làm cho tinh thần mạnh tốt, nó trị bịnh lãng trí và tinh thần bải hoải thiệt là linh nghiệm hơn nhiều.
Mỗi ngày uống 3 lần, sớm, trưa, tối, mỗi lần 2 muỗng lớn.
Ve lớn giá 2$00 — Ve nhỏ 1$10

Bổ cốt mộc qua tửu

Thứ rượu này có tài khử phong khu thấp, làm cho tiêu thấc, tán tích, nên phong hàn phong thấp chơn tay mỏi mệt, gân cốt nhức đau, trúng phong trúng đàm, dùng thiệt là hiệu nghiệm.
Mỗi ve lớn .... 1$00
Mỗi ve nhỏ .... 0.[illegible]
Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Saigon — Imp. du Than-Chung

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-BÁ

Nhựt-Nguyệt-Minh
Thầy coi tướng.

Tôi là thầy xem tướng có quê đã có tiếng trong lục tỉnh, cúi xin mời quí khách có giờ rảnh nhẹ gót đến coi cho biết phú, quí, họa, phước. Tôi biết chị bịnh tà ma, sửa xương dồi lành người và trị bịnh đau trĩ.

Nhựt-Nguyệt-Minh
Face gare Mytho Cholon

Trường học
Nguyễn-thị-Tiến

Quai de la Marne — Khánh-hội **Saigon.**

Ngày 1er Août 1929 trường học cô « NGUYỄN-THỊ-TIẾN » có dạy thêm một lớp ban đêm, từ 7 giờ tới 9 giờ, trường tôi mở đặng 7 năm rồi, nhờ sự ân cần nên học sanh học cũng vừa đông, và lại kỳ thi tiểu học năm nay, 15 học sanh đi thi lên đặng đậu hết. Vậy xin quí ông quí Bà ở lục tỉnh muốn gởi gắm trẻ em đến học cho bổn trường hay trước. Còn về phần nữ học sanh thì tôi dạy thêm thêu thùa dủ thứ thêu khăn, thêu dù, làm chăng dủ kiểu áo lạnh và vớ lạnh cho mấy bà, cũng làm dentelles và ngày thứ năm tôi có dạy làm bánh trái và nấu ăn. Xin quí ông quí bà chiếu cố, trường tôi cất nơi chỗ cao ráo rộng rải, tiền ăn phí ít nên tính rẻ hơn các nơi.

La Directrice : Nguyễn-thị-Tiến.

Hãng Bảo Hiểm
Assurance Oversea
N° 72 rue Pellerin—Saigon

Adresse télégraphique : *Oversea Saigon.*
Téléphone : *N° 983*

Kính cùng quí Ông quí Bà ;
Quí vị nào muốn biết trước giá bảo hiểm xe là bao nhiêu thì hảy viết thơ cho hãng biết muốn định « giá xe » là bao nhiêu, xe « mấy ngựa » và muốn bảo hiểm cho chủ xe, cho Chauffeur và cho người ngồi trong xe không Bảo kê mấy người.
Xin cho biết quí vị có bảo hiểm rồi năm trước với Hãng khác chăng đặng chúng tôi tính giá nhẹ.
Ký tên thay cho Hãng :
Jacques Lê-văn-Đức

Vạn-Hồi-Xuân
dược-phòng.
Rue Schrœder N° 25 Saigon
(Hiệu ông cọp bà)

SÂM NHUNG BẠCH PHỤNG HUỜN

Trị đờn bà con gái đã chữa, huyết ứ huyết bằng làm mửa, đau ruột, có tháng khi nhiều, khi ít, hơn bước tấn ung, bạch đái đấu-dề các chứng Thiệt là: « Điều kinh-chưởng-tử an thai đệ nhứt đơn »
Mỗi hộp . . . . 1$50

Pensionnat SADEC

Tiểu học văn-bằng ngày 6 Juin 1929, gởi đi 21 trò đậu 17 trò. *Sơ học văn-bằng* ngày 17 Juin 1929, Gởi đi 15 trò đậu 9 trò. NGÀY TỰU TRƯỜNG 1er Août (nhằm 26 tháng sáu Annam)
Nhớ gởi thơ dặn trước chờ kẻo hết.
Cai trường :

Lời rao
Muốn bán một cái xe hơi hiệu CITROEN limousine số C. 9441 *bốn máy 10 ngựa, đồ phụ tùng còn đủ, hai cái kèn hơi, và còn tốt lắm. Ai dư xài.*
Do nơi đường Taberd N. 182

Muốn bán
Một cái máy hát bóng đủ đồ, có cả bàn để máy, vải bố màn để làm rạp, cột và giây treo cờ, 12 cái bàn cặm cờ, chiêng và trống, một tấm bản hiệu, 180 cái ghế bằng sắt và bằng cây, tất cả những thứ ấy chứa trong một cái ghe còn tốt, có cả buồm và chèo.
Hỏi tại nhà M. B de Roland Syndic-Liquidateur.
34, rue Garcerie — Saigon

Hãng
Comptoir Auxiliaire de Commission et Représentations
115, Bd de la Somme Saigon

Máy chạy bằng dầu cặng thiệt tốt, ít hao và nhồi dốt dèn là máy.

« AMADOU »

Hãy kiếm cho được thứ máy nầy :

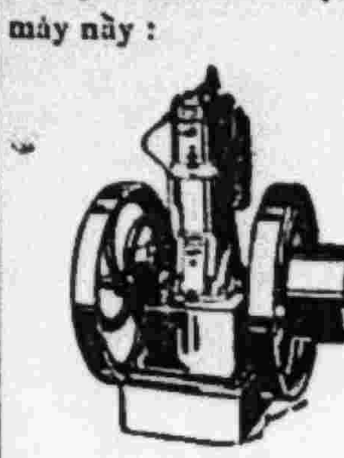

Chúng tôi có bán đủ thứ máy, máy xay gạo, máy cưa may sạch v. v. ròng đồ tốt và cũng thiên nghề đóng tàu hơi kiểu muồi kiểu limousine bằng cây giá tị thiệt tốt. Bán chịu giá phải chăng. Cách trả tiền rất dễ mời lên hãng thương nghị.

AN-THÁI-HIỆU
Tiệm bán bánh mứt
N° 3 rue Filippini — SAIGON
(Gần chợ mới bến thành)

Tiệm tôi mới mở thêm, làm các thứ bánh, mứt Bắc-kỳ, như là ; bánh trung thu bắc (bánh giẻo) bánh in bắc, bánh mứt đều làm bằng những vật liệu thật tốt và cách làm rất tinh hảo đúng phép vệ-sanh, có nước bông-bưởi rất thơm, lại làm toàn bằng bột nếp bắc, và đường cát trắng ăn thật ngon.
Xin mời quí vị hãy dùng thử những món thực phẩm rất quí của ... nhà.
Bán sỉ và bán lẻ đều tính giá rẻ.

Trường Võ-Văn
Cầnthơ

Tiểu học văn-bằng *ngày 6 Juin 1929, đậu được 31 trò.*
Sơ học văn bằng *ngày 17 Juin 1929, đậu đặng 28 trò.*
1 *Lê-văn-Nhựt*, 2e Lê-ngọc-Bích, 3e Nguyễn-văn-Lộc, 4e Mai-viết-Thân, 5e Đinh-văn-Thận, 6e Nguyễn-duy-Qui, 7e Trần-đắc-Thắng, 8e Trương-ngọc-Sánh, 9e Trần-văn-Hiển, 10e Lý-hòa-Lê, 11e Khưu-Tỷ, 12e Trương-văn-Tuấn, 13 Phạm-phương-Trì, 14e Dương-kỳ-Trân, 15e Ngô-văn-Muôi, 16 Mai-viết-Gia, 17e Phạm-văn-Long, 18e Lê-văn-Tây, 19e Trịnh-văn-Thinh, 20e Nguyễn-văn-Tòng, 21e Lê-văn-Tám, 22e Huỳnh-văn-Nghệ, 23e Trang-kim-Tài, 24e Nguyễn-văn-Giám, 25e Chương-Thiều 26e Ngô-kỳ-Chinh, 27e Trương-minh-Lý 28e Trần-văn-T... ;
Trường Võ-Văn được phát-đạt như thế là nhờ ông cựu Quản-hạt *Võ-văn Thơm* cho mỗi năm 500$00 để thưởng mỗi trò giựt giải nhứt trong mỗi lớp. lại cũng nhờ giáo viên đủ tư-cách sư-phạm và cách sắp đặt nghiêm trang của Bổn-trường.
Trường có 1è Année du Cycle complémentaire, rồi mãng năm cho thi vào bổn-quốc, ấy đặng với mấy trò muốn vào bổn-quốc mà vô không đặng năm thứ nhứt. Lại trường cũng có phép gởi học thi khỏi quan phí vào Normale (*bourses*), vì trường có nhà nước phụ-cấp.
Xin nhớ ngày tựu trường là 1er Août nhằm ngày 26 tháng sáu Annam.
Cai trường.
Nguyễn-văn-Thượng

TIN TRONG NƯỚC

NAM-KY

TRAVINH

Lá đơn gởi cho 10 vị Quản-hạt nghị viên, xin yêu cầu cùng chánh phủ miễng thuế « nội hóa theo cách ưng-thuận » sắp ban hành

Chúng tôi là bọn dân nghèo khổ, ở đất mướn, tay có thúc tư sãn, nghề nghiệp thì không nhứt định, như tháng nầy trồng tỉa, tháng khác làm thợ, tháng kia chài lưới, tháng nọ cuốc cày ; hoặc có nhứt định, thì đã chịu thuế sanh ý. Mà dầu làm nghề nào cũng chủ ý làm cho có đồng tiền, trước làm nộp thuế cho nhà nước, sau nữa mua lúa gạo, vãi bô đặng ăn mặc nuôi lấy sự sống cho thân thể và cho gia quyến, nhiều khi không đủ chi dụng còn phải hỏi tiền ngày vay bạc tháng, lại gặp lúc đau ốm không tiền uống thuốc, tới kỳ đóng thuế chạy tiền đóng không kịp, lình bình ông trời, giải lên nộp xuống, ủa cuối coai tay, gánh nước cứng xương sống cũng cam chịu, vì biết rằng chúng tôi là thứ dân phải chịu nộp đủ các thứ thuế của nhà nước định, vì sự nghèo thiếu mà phải chịu trăm cay ngàn đắng, mà cũng không than trời, không trách đất, cũng không cải xin với ai. Cái khổ bịnh, cái thảm cảnh của đời nầy nó tăng lên đến đâu thì dân nghèo nầy chịu theo đến đó. Bởi vậy chừ nên mới rồi đây chúng tôi mới thấy 1 là trát của tổng sứt cho làng, dạy lấy lời khai, lập thông qui, sắp đặt bộ thâu thu « nội hóa theo cách ưng thuận » Chúng tôi xin lược kể những người làm nghề nào phải chịu thuế ấy cho các ngài xem.

1° Những người có trồng tỉa bất luận là vật gì như trầu, cau dừa, chuối, ấu khoai, mía, dầu, v. v. nếu làng có trồng tỉa thì làng cũng phải chịu thuế theo đất của làng. Như làng đều giá cho muốn thì người đều giá phải chịu thuế.

2° Những người chài lưới, bắt những tôm, cua dưới sông mà bán.

3° Những người có làm mấy nghề kể sau nầy và có bài sanh ý : làm pháo, nhang, vàng bạc, giấy tiền, lò sửa máy móc, thợ bạc, thợ sửa đồng hồ, làm đèn cầy, dầu, xà bông, lò bánh mì, làm bánh ngọt, mực, lò làm ngói gạch, thợ đóng xe, làm rổ, trại đóng hòm, làm thịt heo, làm xe bò, làm thợ rèn, đúc nồi, làm vôi ăn trầu, làm giấy, làm thầu khoán, thợ thiếc, thợ làm đèn, thợ làm lưới, thợ đúc mả (có chỗ đóng đồ) thợ mộc, thợ đóng bàn ghế tủ, bán đồ đám ma, bán thuốc bắc thuốc bào chế lò gốm, tiệm cưa, đương ghế mây, dệt chiếu đương tháng, đóng xuồng, đóng giày, tiệm may quần áo, dệt vải.

Nếu người làm nghề chài lưới không có đóng bộ sanh ý mà có đóng bộ điền thổ, thì làng phải liệu coi đáng đóng bộ sanh ý hạng mấy, rồi lấy số thuế quản hạt về sanh ý tính ra thuế (nội hóa theo cách ưng thuận). Chỉ trừ miễng những sản vật và những nghề ; 1° lúa gạo 2 bán 3° hàng đèn khí, 4° nhà ngủ và quán bán cơm cháo.

Luật định thuế nội hóa thì phải 2/ của những người làm nghề đã sanh lợi mà phân lợi mà phân lợi của người ấy mỗi năm. Song nhà nước xét cho phần nhiều nghề mỗi năm sanh lợi không đặng 12,000p, nên tính 2/ thì bất tiện, nên nhà nước buộc phải làm khai ưng thuận mà nộp thuế sản vật 5 l. Ấy là hạng người trồng tỉa chài lưới mà bán, xưa nay chưa có bộ sanh ý. Còn những người có đóng bộ điền thổ hay sanh ý thì làng cứ lấy số thuế quản hạt về điền thổ hay về sanh ý mà tính 5 l. chớ không phải 2/. như giá sống vật. Nghĩa là cứ lấy số thuế quản hạt điền thổ hay là sanh ý mà nhơn cho 5 rồi chia cho trăm.

Đại khái mạng lịnh của nhà nước là như thế, các ngài nghị viên nghĩ sao? Các ngài đã từng thân thiện với chúng tôi, các ngài đã từng xem xét biết hết cái khổ cảnh của chúng tôi bị chiếm đắm đến thế nào rồi. Chúng tôi nghèo nàn vất vả, ăn thì vừa đủ nuôi sống, mặc chưa đủ chịu lạnh, đem mồ hôi mà đổi lấy bát cơm, liều xác thịt cặng sim manh quản tấm áo. Có chút nghề hèn mọn gì thì cũng đều phải chịu thuế cho nhà nước, mới bao trương ra được, mà dân nèo, dầu lò thể nào số thuế cũng đòng đủ không chạy chối được, nghèo thiếu thế nào cũng không lần lựa được; mà lại, cũng khốn thế nào, chết xuôi sống ngược làm sao cũng phải chạy cho đủ số thuế đóng cho nhà nước.

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn dài

Vậy chúng tôi đã nói rõ tâm sự và cái thảm cảnh của chúng tôi đối với món thuế mới nầy xin 10 ông nghị viên quản hạt, chuyển đạt ý nguyện của chúng tôi cho chánh phủ biết rằng : Chúng tôi không ưng thuận món thuế nội hóa ấy.

Dân chúng ở làng Anlrường (Trà vinh) đồng ký tên.

TAYNINH

Đính chánh

Tôi mắc đi buôn bán xứ xa, lâu ngày nhớ nhà mới trở về, ghé lại chị em đặng thăm heo bấy lâu xa cách, vô nhà ngồi chơi ngồi mệt, ngó trên ban thấy có một tờ báo cũ hai chữ Thần Chung, mới lại coi lấy ra coi bài nầy qua bài kia, chợt thấy một bài tựa đề (T. N. B. C. L. Đ. A.) tên H. T. Đ ở Tây ninh mà hết giựt mình, rằng ông việc tôi không có, mà nói tôi trốn cha bỏ con theo trai, thiệt bắt hồn cười cho quân giã mang đó, ăn thì ăn sống, nói thì nói gió, không trúng câu vào đâu, như tôi đây có theo trai lộ nỗi mẹ chồng tôi và chị em bên chồng còn tới lui nữa làm chi?

Tôi viết bài nầy, xin đính-chánh, chỉ ý cho ai đó biết mà tính gỡ, sau đừng ăn quen có ngày bị hại.

Huỳnh-thị-Đây

Lời rao

Phòng văn của quan Chưởng-khế FAYS. ở tại đường Pellerin số 93 kể từ ngày 1er Août 1929 đã dọn lại số 97 cũng tại đường Pellerin = Saigon.

Kính cáo

Tôi là *Madame* **Nguyễn thị Xuân** kính trình quý vị hay rằng bà **Marie Mỹ** mắc công chuyện phải về Bắc nên bán lại cho tôi cái tiệm hiệu « AU BON MARCHE SAIGONNAIS. — NGUYỄN-THÂM » *ở đường Vienot số 54 Saigon.* **Vậy từ ngày 1er đến ngày 15 Août 1929** ai có điều chi ngăn trở thì xin lại nhà tôi, hay là viết thơ cho tôi mà thương nghị. Hết hạn **15 ngày** đã kể trên đây thì tôi không có can thiệp vào những việc đã giao với bà *Marie Mỹ* nữa.

Madame Nguyễn-thị Xuân
N° 46 Boulevard Charner Saigon

Phòng dưỡng bịnh
Của Lương-Y L. VINCENS
34 đường Lagrandière Saigon.
— Những người đau điều được nghỉ tại nhà dưỡng bịnh và có trông coi hết cả các việc, như là cho thuốc, mổ xẻ đau răng và cả đều những việc sanh đẻ nữa.
Phòng khám bịnh
137 đường Pellerin Saigon, giây nói số 926.
Coi bịnh { Buổi mai: từ 10 giờ tới 12 giờ / Buổi tối: từ 15 giờ tới 16 giờ

VẠN QUỐC
Tiết kiệm hội
(Vạn-quốc trữ súc Hội)
HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỀ HIỆP VỐN
Tư bổn của hội 65.000 lượng (1,2 đồng rồi) 2.000.000. quan phật-lăng. (1,4 đóng rồi)
Tiền Dự Trữ cuối năm 1928 là 28. 740 185.97.
Quản Lý Cối Đông-Pháp
25 đường Guynemer Saigon Tel, 571
Hỏi các vé tiết-kiệm lại.
Xổ số lần thứ Hai Mươi hai Ngày 29 Juillet 1929 ; série N° 1422 được ra.
Vé Tiết-Kiệm số 1422 thuộc về série 1422 được hồi lại theo như giá tư bổn mình đề là :
MỘT NGÀN ĐỒNG
Vé nầy của cô Jacqueline Sallet ở tại Tourane.
Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ tư 28 Aout 1929, 3 giờ chiều tại phòng làm việc của hội, 25 đường Guynemer, Saigon.
Ai muốn lãy vé Tiết Kiệm của hội lại tại mấy người Courtiers hay là Agents của hội, hoặc đến phòng văn Quảng-Lý Đông-Pháp số 25 đường Guynemer, Saigon.
Có một cuốn sổ các nghĩa rành gởi cho người nào hỏi.

Gia-Long Học-Đường
148 170, Đường Chasseloup-Laubat.
Ngày tựu trường : 1er Août 1929
Trường lãnh nuôi những học-sanh từ 7 tuổi trở lên và dạy từ Ban tiểu-học, Sơ-học đến Tốt-nghiệp. Kỳ tựu trường nầy có lớp 1e année và 2e année về Ban Tốt nghiệp.
Hãy hỏi cuốn điều lệ học tại trường.

Xe hơi hiệu « CHEVROLET » kiểu torpédos và conduites intérieures mới tới rồi ; xin mời quí ông quí bà đến coi tại hãng :

GARAGES INDOCHINOIS
N° 1— *Rue Lefebvre*
và **Garage Bonnard.**— *Trước Casino Saigon.*

Chú ý xem ; Người thanh niên, còn đi học, mua sách T. H. C. P., vì đặng rõ nhiều điều, nhiều luật mẹo nào chưa rành. Người lỡ bội đều dùng sách T. H. C. P., bởi tiếp các sự đinh đáp của người theo đời nay. Nhiều chư vị muốn dạy con trong giờ rảnh cũng mua sách T. H. C. P. vì cách dạy rành rẽ và dễ hiểu lắm. Người nữ qua miền mà ra biết qua ít tiếng pháp dụng dùng với đời ta, cũng học sách T. H. C. P., bởi cách dạy lẹ lắm, chẳng có bài vở chi mà không nữu ích. Nhiều giáo sư dạy đêm dùng sách T. H. C. P. bởi cách dạy nầy làm tấn phát mau ngày đều thấy. Người hay chữ pháp cũng có mua sách T. H. C. P. mà xem cái sự hay dở vì mỗi bài trong sách nầy cần nhiều công và ý kiến. Ai nầy đều dùng sách **Tôi Học Chữ Pháp**, bởi trong sách nầy cách dạy dễ học như mũi tên đâm ngay vô giữa bia.

Rất cần.— Còn ít trăm quyển nhưt mà thôi ; ai muốn mua, xin đừng dục dặc, kẻo phải chờ đợi kỳ in tới thì lâu lắm. Mỗi quyển, 2$; trọn bộ 2 quyển, 3$50. Mandats gởi cho **Roussel** à **Cholon**. Có gởi bán trong chợ mới (Saigon) nơi hiệu **Nguyễn thị-Xinh**. Mời đồng-bạn đến đó mà **xem thong thả** trước khi mua.

DĨA HÁT BỘI

Kim thời bạn VẠN-THÀNH-BAN Rút sang dĩa BÉKA điền khí. Hát rất lớn tiếng, nghe rõ như tiếng người hát. *Không hao kim, hơi đâm ấm*, không chác tiếng. Thật là hay hơn hết, không có dĩa hát bội nào sánh bằng.
Tuồng Mộc-quế Anh đương cây trọn bộ 3 dĩa Tuồng Tống-tửu Đơn-hùng-Tín trọn lớp 1 dĩa.
Cô sáu Xuyến, cô tư Phúc, Mr Kỳ, là đào kép rất thinh danh. Và có dĩa đạo *Chansons religieuses* và dĩa Bắc-kỳ mới lại, cũng lấy hơi điển-khí. Giá mỗi dĩa 2$80.

Có gởi contre-remboursement cho các nơi.
Trử bán tại tiệm LÊ-VĂN-TÀI
82 Rue Georges Guynemer. — Saigon

Phạm-hạ-Huyên
36 Sabourain — **Transitaire** — *Adresse télég:*
Téléphone N° 231 — «Transita Saigon»

Transit en Douane, Transports, Bagages, Expéditions. Dédouannement.
Fournisseur de Plantation : = *Moustiquaires, Chapeaux, Nattes, Vêtements de coolies, Tabac du Tonkin, Poissons secs, etc......*
Làm Đại lý bán sỉ : — *Hàng Bóc, các thứ ghế kiểu Thonet, Vải mùng, đồ đồng, trà-bông, giấy giếp, giếp đũa và các tạp-hóa Bắc-Kỳ cùng Trung-Kỳ.*
(Hàng hóa thực tốt, giá tính rẻ nhiều, ở xa xin biên thơ thương nghị.

KÍNH CÁO
Cùng chư qui vị rỏ :
NHÀ IN **Đức-Lưu-Phương**

Đã dọn về đường d'Espagne số nhà 158 (sau Chợ-mới Saigon) và đã sắp đặt hoàn toàn từ ngày 15 Juin 1929. Lại có lập thêm « Đức-Lưu-Phương thơ xã » và bán đủ thứ thơ, truyện, tuồng, tiểu-thuyết, cũng bán sỉ và bán lẻ giấy, viết, mực (đồ học trò dùng) và giấy nhựt trình (papier Journal scandinave, apprêté et satiné)

Chủ nhơn kính cáo
Trương văn-Tuấn

AUTO-ACCESSOIRES

Là nhà của những người có xe hơi, có hãng sửa xe và người mua bán lại.

61, đường Pellerin-Saigon.

SINDEX N° 1, RUE LEFÉBVRE SAIGON
(Ở LẦU TRÊN)

BÁN GÓP (cao tháng)

Thiên nghề về máy xay lúa, bán và ráp nhiều cái rồi đủ kiểu trên nhiều cơ quan hãng-vải là người Đức ráp máy.
Mọi cơ máy và đương chạy thiên đất hiệu « DUPLEX » và « A A » chạy bằng dầu mazout (dầu cặn) ít hao dầu mỡ và cũng có máy hơi, lò hơi (machine à vapeur).
Có thứ máy chạy bằng cối cũng rất tốt, rất tiện từ 500 gia sắp lên trong 24 giờ.
Cái của rất tiện cho quí ông, không nóng gạo và trấu ra riêng, còn sự nặng cũng ít hơn các nơi, vì sao gắn theo cái xây quạt.
Có bán đồ phụ tùng theo trong máy, xin mời quí ông đến xem cho rõ.
Có bán đủ đồ làm về nghề nông và đủ các thứ máy canot, máy cưa, máy gặt, vân vân....

Còn quí ông muốn rõ đều chi xin viết thơ cho M. ED. CHI (Comprador) thì sẵn lòng cắt nghĩa đành rành và trả lời lập tức xin đừng ngại.

Institution HOANG-TY

82, Boulevard Kitchener (Cầu-ông-Lãnh) — SAIGON

Giây thép nói số : **806**

Tựu trường ngày 1er Août 1929

(Nhằm ngày 26 tháng 6 Annam)

Bổn-trường dạy học sanh đi thi Bằng-cấp Tiểu-học, Sơ-học và Trung-đẳng (brevet Elémentaire. Có từ lớp chót (Cours Enfantin), tới lớp năm thứ ba (3ème Année).

Trường đả chọn các bực Giáo-sư Tây, Nam, có văn-bằng cao-đẳng, các Cử-nhơn, Tú-tài và Kỹ-sư, theo như luật buộc để dạy học trò cho mau thành đạt.

Cuộc kết quả hội thi văn bằng sơ-học 17 Juin 1929

Trường nhận đi thi 22 trò đậu được 20 :

1—Lương v-Nam,........ Saigon
2—Phạm-biểu-Văn,..... Cholon
3—Đinh-sơn-Đường,... Cholon
4—Nguyễn-v-Lộc,....... Cholon
5—Phùng-Đặng,......... Cholon
6—Đoàn-văn-Sang,....... Baria
7—Ng-v-A,............. ... Sadec
8—Nguyễn-v-Nhựt,... Vinhlong
9—Phan-văn-Thế,........ Mytho
10—Trương-quấc-Đương, Rachgia
11—Tr-v-Đại, Long-điền, Baclieu
12—Nguyễn v-Phòng. ....Baclieu
13—Ng-v-Đờn, ... Phanthiết
14—Tr-ngọc-Thích,..... Phanthiết
15—Lê-văn-Ho, ... Phanthiết
16—Hồ-v Sơn, ... Phanthiết
17—Huỳnh-thanh-Lonh, Phan-thiết.
18—Tr-v-Rợ, ... Phanthiết
19—Tr-ngọc-Tão, ... Phanthiết
20 Bùi-Duyến, ... Hai am

Học-sanh tình nguyện đi thi đậu :

1—Võ-v-Bạch,........... Cholon
2—Lê-văn-Cử, ... Cholon
3—Trương-v-Minh,..... Giadinh
4 Tào-Bão, ... Nhatrang

Cuộc kết quả hội thi văn-bằng tiểu-học 7 Juin 1929

Trường nhận đi thi 28 trò đậu được 28

1—Nguyễn-v-Luật...Saigon
2—Ng-hữu-Giàu,.....Saigon
3—Huỳnh-v-Sĩ,.......Saigon
4—Phạm-v-Tài,......Saigon
5—Nguyễn-thị-Bê....Saigon
6—Lê-văn-Hòa.......Cholon
7—Nguyễn-v-Sâm,...Vinhlong
8—Huỳnh-v-Gần,....Soctrang
9—Đỗ-văn-Mẹo,.....Soctrang
10—Ng-v-Phòng,......Baclieu
11—Lê-văn-Dề,........Cântho
12—Ng-v-Quyện,......Rachgia
13—Lưu-v-Triều,....Longxuyên
14—Hồng-lài-Bồ,......Rachgia
15—Ph-Đặng-Michel,..Gocong
16—B-ngọc-Thường,.Pnompenh
17—Huỳnh-v-Hòa,...Pnompenh
18—Tân-Bão,............Nhatrang
19—Trần-q-Hoanh,.....Phanrang
20—Trương-v-Thọ,.....Phanthiết
21—Phan-v-Dần,.......Phanthiết
22—Huỳnh-v-Nhu;... Phanthiết
23—Trương-v-Nho,.. Phanthiết
24—Huỳnh-v-Dược,..Phanthiết
25—Huỳnh-văn-Mỹ... Phanthiết
26—Ng-v-Phương,..... Phanthiết
27—Đoan-v-Thân........Tonkin
28—Lâm-Như,..(Canton). Chine

Học-sanh tình nguyện đi thi đậu

1—Nguyễn-v-Ân,.........Saigon
2—Trương-v- ẻo,.......Saigon
3—Trần-ngọc-Phố,......Saigon
4—Nguyễn-v-Minh, ...Saigon
5—Nguyễn-v Quan,.....Saigon
6—Trương-v-Hảo,.. .... Saigon
7—Trần-v-Đường,....... Giadinh
8—Nguyễn-v-Hơn,. ....Giadinh
9—Quách-ngọc-Lương, Baclieu
10—Phạm-Đăng Henri,.Gòcông
11—Lê-văn-Hà,.. . . . Vinhlong
12—Phan-ng-Chương...Rachgia
13—Đặng-Nhàn,........ Phanthiết

Le Directeur,
HOÀNG-VĂN-TỶ

NOTA :—Qui Ông, qui Bà muốn cho trẻ em đến học xin gởi thơ dặn chỗ rước và hỏi cuốn Điều-lệ của Bổn-trường.

ĐOẢN THIÊN TIỂU THUYẾT

Mộ thể thao

Thầy hai Rớt đi làm về, thấy vợ lui cui trong bếp mới thay đồ xuống phụ dọn cơm lên ăn vì mấy bữa con ở xin phép về thăm nhà.

Vợ chồng ngồi lại ăn coi bộ ngon lắm. Cô vừa ăn vừa nhìn chiếc cà rá thầy đeo, thầy thấy vậy dấu tay dưới bàn, cô sanh nghi nói rằng : « Mình lấy tay lên coi. »

= Coi giống gì không biết nữa.

— Ậy mà ! Đưa lên coi.

Thầy rút tay lên và nói : Đó ! coi giống gì coi đi.

— Mình cởi chiếc cà rá đưa coi.

— Nữa ! Thuở giờ chưa coi hay sao, mà bây giờ đòi coi.

= Mà bây giờ người ta thấy lạ, người ta muốn coi lại kia.

— Đó, coi gì coi đi.

Thầy hai Rớt vừa nói vừa cởi chiếc cà rá đưa cho vợ, cô cầm coi rồi không nói gì cả, gục mặt xuống giây lâu lại rưng rưng nước mắt.

Lô làm thinh thầy cũng làm thinh, hai ba con ruồi bay lại đậu trên dĩa thịt bò nướng lâu lơ mà không ai đuổi.

Cô đứng dậy lau nước mắt, lấy khăn đội lên đầu.

— Mình làm giống gì vậy ? Thầy hỏi.

Cô không trả lời dợm bước ra cửa, thầy đứng dậy bước theo nắm lại hỏi.

— Mình đi đâu ?... chuyện gì vậy ?...

.... Có cái gì thì nói chớ.

— Chiếc cà rá kia đâu ? Mình đeo chiếc giả mình tưởng tôi không biết.

— Vậy mà tưởng chuyện gì lớn lắm, tôi làm mất rồi.

— Làm mất chớ không phải cho con *Ba* hay sao ?

— Kỳ quá, khi không mà cho cái gì.

— Có cái gì mới cho chớ khi không mà cho sao được còn làm mất sao không cho tôi biết lại mua cái giả mà đeo ? Tôi có phải ngu ở đâu.

— Ai nói mình ngu, tôi sợ mình buồn chớ.

— Mất bỏ chớ buồn cái gì.

... Thần-Chung, Trung-lập Công-luận... thầy...

Trẻ bán báo rao trước cửa vang rân thầy ra mua một tờ Thần-Chung vừa xem vừa đưa cho vợ, cô tay cầm khăn, mắt liếc xem thấy như vầy :

«Cuộc quyên tiền giúp Chim Giao đi Singapour.

(Số thứ tư)

Nguyễn-văn-Rớt... 80p.
... Thái-thị-Hồng... 5p.
vân vân...

Cô xem rồi ngó thầy một cách lạ lắm, không dè thầy ham mộ thể thao tới bực đó. Thầy thấy gương mặt cô không còn sắc giận nữa thì cười nả hỏi rằng : «Sao có cho coi nào không?»

— Cho it it thông được hay sao mà phải cho nhiều như vậy ? Mình không phải giàu có gì.

— Phải có nhiều tôi còn cho nhiều nữa đó. Chim, Giao chuyến nầy thay mặt cho hết thảy người Annam đem chuông đi đánh xứ người, mình ở nhà phải lo cho hết tình chớ, phải có tiền chơi chớ cho cặp gà ăn no ngủ kỹ đánh mới hay, phải đi ra cho đàng hoàn người ta mới không khi dễ. Nam kỳ có danh là giàu có mà để cho Chim Giao vất vã xứ người sao ?

Nếu mình bên nầy hết lòng lo lắn thì Chim Giao phải ráng sức đánh cho tới cùng đặng khỏi phụ lòng người ở nhà trông đợi tin lành.

— Mình lo quá chắc tối nằm chiêm bao luôn luôn phải không ?

— *Sao lại không lo.* Mình nghe chú Xinh chú nói hay không ? Chú nói Annam đánh tới một ngàn năm nữa cũng không lại các chú. Nghe dể đòn không ? Để mình coi chuyến nầy Chim Giao ăn về đây tôi vuốt sưng mũi chú cho chú biết chừng.

— Mình chắc Chim Giao ăn không ?

— Sao không chắc.

— Để tôi qua tôi cá với thím Xinh mười vuốt nữa nghe.

Trần-Quang-Nghiệp

Rất mới ! Rất lạ ! Rất hay !

Kính thỉnh qui ông, qui bà nhơn điệp nào rảnh rang chẳng luận ngày giờ, dầu nắng dầu mưa, hoặc thiệu hay tối, xin dời gót đến viếng tiệm chụp hình tôi mới tạo lập theo kiểu đời nay. Nào đèn điện, nào pháo bông chớp nhán in dung lẹ hơn nháy mắt.

Tiệm hình tôi mở ra chẳng những tiện cho qui cô qui thầy Saigon mà lại qui ông qui bà lục tỉnh có cơn nào đi ngan Saigon ghé vào tiệm tôi trong giây lát muốn có hình lập tức tôi sẽ làm cho vui lòng.

Ai mà mộ trong điệu chụp hình muốn biết cách in ảnh cùng các kiểu hình đời nay, xin vui lòng dời gót đến ngay tiệm tôi sẽ giúp vui ra lời vấn chỉ cho các đồng bào rỏ điệu hình văn minh là sao.

Mới ! lạ ! mà cũng hay ! nếu ai đến viếng một lần trong tiệm tôi thì sẽ thấy ba chữ nói trên kia đúng với sự thật luôn luôn. Còn một điều nầy ai ai cũng phải để ý là giá ăn rẻ hơn mọi nơi.

Thôi các ông các bà còn đó, tiệm tôi còn đây, trong ngày giờ nào cũng thấy mặt nhau mà cũng mừng cho nhau rằng có người một giống một giòng làm cho rỏ ràng danh tiếng Việt-Nam trong trường in dung buổi nầy.

Tiệm của tôi mở cửa mỗi ngày; buổi sớm mai đúng 7 giờ tới 11 giờ, buổi chiều 1 giờ tới 9 giờ tối.

Lê-Minh-Mẫn
Ancien élève diplômé des Arts et Métiers.

Electric-Photo
Pose à tou's heurs
86 Boulvard Bonnard Saigon

Salon de Thé

Nguyễn-cừ-An

27 Rue Sabourain Saigon

Nguyên tôi mới sang một tiệm bán bánh tây, các thứ đồ giải lao. Mỗi bữa ban mai có bán đồ điểm tâm cho qui ông qui thầy dùng. Trưa có bán nhiều món ăn khác nữa.

Cúi xin qui ông qui thầy giúp đường thương mải tôi đặng thạnh hành thì tôi rất thâm cảm.

P. S. — Từng lầu của tôi có nươn vậy ai muốn xin đến thương nghị.

Chủ-nhơn kính cáo

Cochinchine-Garage

N° 1 rue de Verdun Saigon,
Téléphone N° 769

Có Thợ thiện nghệ sửa đủ các thứ máy xe hơi.

Có thợ đèn làm dynamo, bình accus và magnéto.

Có thợ đóng thùng xe đủ kiểu, làm vè, thợ may mui, nệm.

Có thợ tiện lãnh tiện đủ các thứ máy theo kiểu mướn.

Lãnh dạy thi chauffeur cho tới có giấy thi, giá rẻ và mau thành nghề. Công việc làm cẩn thận và mau mắng.

Chủ-nhơn kính bạch.

Institution

Nguyễn-Ngọc

(Ancien Pensionnat Huỳnh-văn-Chợ entièrement réorganisé).

Avenue de Marne — Cholon

Nguyên ông Huỳnh-văn Chợ mắc nhiều việc, nên đã sang trường lại cho tôi. Kỳ tựu trường nầy sẽ mở lớp như sau nầy :

enseignement primaire	Cours moyen Cours supérieur
enseignement primaire supérieure	1re Année 2e Année 3e Année 4e Année

Giáo-sư toàn là Tú-Tài, Cử-nhơn đả có học bên Pháp và Giáo-sư xuất thân trường Hànội.

Bổn trường lại dạy riêng Cours de Français cho những trò nào muốn sang qua Pháp học.

Ai muốn cho con cháu học thì xin gởi thơ trước ngày tựu trường là 1er Aout 1929 đặng bổn trường sắp đặt trước.

Ngày tựu trường là 1er, Aout 1929
Gởi thơ để :

Monsieur Nguyễn-ngọc-Mỹ
Directeur de l'Institution Nguyễn-Ngọc (Ancien pensionnat Huỳnh-văn-Chợ)
Avenue de la Marne—Cholon

GIÁ TIỀN TRƯỜNG
Enseignement primaire

	Học trong	Học ngoài
Cours moyen.......	16$00	6$00
Cours supérieur...	18 00	7. 00
1re Année......	21.00	9. 00
2e Année........	22.00	10.00
3e Année........	24 00	12.00
4e Année......	26. 00	14.00

Cours spécial de français.
Học trong 25$00. Học ngoài 1?$00

Lời rao

Con trai út tôi tên là Thái-hồng-Đức *kêu* Chính Đức *sanh tâm hoang đàng, không nghe lời cha mẹ dạy răn, thường ăn cắp tiền bạc mà xài phá. Ấy vậy tôi có mấy lời theo đây xin thân bằng và quyến hữu đừng ai giao tiền bạc cho nó cùng là cho nó mượn tiền dầu ít nhiều gì cũng vậy.*

Như sau có xảy ra điều chi thì tôi không can dự đến.

Chợlớn, le 9 Juillet 1929.
Thái-hồng Hưng
373, Rue des Marins Cholon

Thuận-Thái-Lai

Bổn hiệu có trữ bán đủ các thứ ngọc-thạch, như là Phi-thuế ngọc-khí, thanh nươn ngọc-thạch kiếm-lĩnh-ngọc-thạch, và đủ các thứ kiến kiến con mắt, cận thị, viễn thị, lảo niên, toàn là kiến nước Mỹ đem qua, và thí nghiệm con mắt rất hạp vệ sanh, cũng có đủ thứ kiến kim-thời rất đẹp giá rẻ.

Vậy xin mời qui ông, qui bà thừa giờ xin dời gót ngọc đến xem hoặc mua ; không mua, Bổn-hiệu cũng hết lòng nghinh-tiếp.

Thuận-thái-Lai
Rue des Marins N° 353 Cholon
Bổn *chủ-nhơn cẩn khải*

Thiên-ha đồn

Tiệm thợ bạc Lâm văn-Ca ở *đường Paul Bean số nhà 26* (ngang hông Cholon mới). Bán nào là trâm, chuyền, kiền, chuỗi, bông toàn, nút áo, vàng đôi, kiền tầng, neo bông neo đật, đồng vá vàng tây, chỗ đủ kiểu lộng lẹo và tinh xảo nhứt, theo lối kim thời.

Chủ nhà, và người bán đều vui và liêm sĩ. Ai có đến một lần mới biết thiên hạ đồn thật đúng.

Muốn học tất mau giỏi để làm việc thì đến :

ECOLE CENTRALE DE COMMERCE

18 — 20 Rue Thomson Saigon

TRƯỜNG DẠY : *bút-toán, thương mải, ngân hàng, đánh máy chữ, viết tắt, chữ Pháp, chữ Anh.— Giáo-sư xuất thân các trường cao-đẳng thương-mải.*

Trường kiếm đòm việc cho học-sanh giỏi.

Thơ và mandat gởi cho : *Monsieur* Trần-Mạnh-Nhân
Directeur de l'Ecole de Centrale Commerce.
Bổn trường lãnh làm công việc sổ-sách.

Agence d'Affaires de l'Ouest

Hồ-văn-Lang, *Directeur*
9 Quai du marché, Sốctrăng

Cho vay thế ruộng

Vị nào muốn có ruộng, vườn, hoặc nhà, phố, v. V, mà vay bạc, xin viết thơ cho tôi mà thương-nghị.

Cách cho vay dễ lắm, cho trả phân kỳ nhiều năm. (Nghĩa là như góp tiền vậy) Lời tính một phân mà thôi : còn các sổ tổn, người vay phải chịu.

Tôi cũng mua dùm hay là bán dùm, ruộng, vườn, nhà, phố, v.v. nên tôi sẳn có người chực mua, và người chực bán luôn luôn, Hễ viết thơ cho tôi, thì được mảng nguyện,

Tại Hồ-Văn (*Sadéc*) có bán các thứ truyện Tàu đủ bộ, đón bìa dày rất đẹp, và bán sách văn Quốc-ngữ, *của M. Lê-Mai soạn.*

Lời rao

Tôi là **Barthélemy** Nguyễn-Ngọc-Cần, Điền-chủ *ở* Thâu thành Bentré. *Kinh rao cho mọi người rỏ ràng tôi không hề can phạm tới những nợ nần của con tôi là* Marcel Nguyễn-Ngọc-Lân. 21 *tuổi đã vay nợ và vay hỏi vì nó không nghe lời dạy bảo, bỏ nhà cha mẹ đi du hí du thực đã hơn một tháng nay.*

Muốn bán gấp

Muốn bán một cái tiệm Café Restaurant *tại Cholon đường Avenue Jaccaréo N° 19.* Tiệm chưng dọn thiệt đúng kim-thời, các món đồ đều còn mới tinh hảo. *Ai muốn mua hết hoặc là muốn cần phố không xin lại đường Sabourain số nhà 31 ở Saigon mà thương nghị.*

Kính cáo,
Nguyễn-văn-Dầu

VÊTEMENTS sur MESURE
"Au Chic Tonkinois"
LÊ-TIẾN-CHỨC
69, Rue Catinat — SAIGON

Hết thảy Lục-châu ai cũng công nhận rằng tiệm may đồ *ÂU-PHỤC* hiệu *"Au Chic Tonkinois"* lập ra đã lâu năm là may khéo hơn hết, mà giá lại rẻ; là vì có đủ các thứ hàng thiệt nhiều, mua thẳng bên Tây và Ăng-lê qua.

Có trữ bán thuốc Gia-truyền bệnh *LẬU* và *GIANG-MAI* thiệt là hay. Đau nặng thế nào nồng cũng hết.

Thuốc *LẬU*.... giá [illegible] một ve.

Thuốc *GIANG-MAI* giá [illegible] một ve.

Bệnh nhẹ Lậu, uống 6 ve, Giang-mai 3 ve thì hết, gởi đi cùng các nơi theo cách *Lãnh hóa giao ngân.* Thơ và Mandat xin nhớ đề :

M. LÊ-TIẾN-CHỨC.
69, rue Catinat Saigon.

Thần Ái - Tình đả xuất bản

Thần Ái - Tình là bộ tiểu-thuyết rất cảm động của ông Tagore dịch ra quốc ngữ nay đả xuất bản xong. Xin có mấy lời giới thiệu cùng chư độc giả. Có trữ bán tại nhà in Bảo-Tồn Saigon.

TRƯỜNG

Nguyễn-văn-Mùi

10.Rue Martin des Pallière 10
Ngan ga Dakao Saigon.

Dạy các khoa đây rất chuyên môn và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rỏ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa :

Bút toán Thương mải The cấp đủ cách tính sổ sách nhà buôn ... lại sổ, dạy cẩn khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 1 giờ đến 3 giờ ruỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn, luật sự nhà nước, ngân hàng, vân vân.

Viết thơ từ đơn trạng theo nhà buôn và các cách làm những hóa phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân hàng (Documents commerciaux) Hai khoa nầy dạy giùm

Có đều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trạng bằng máy viết nhà in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur làm mau cho kỳ.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trúng theo luật. Làm kỹ lưởng và mau.

Thương-Mãi Học-Đường

2,4,6, Rue d'Ayot — Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chữ bút toán, chữ Pháp, chữ Anglais và các thứ chữ khác.

Các lớp học có giáo sư có bằng-cấp dạy mỗi ngày từ 8 giờ ruỡi tới 11 giờ và từ 15 giờ tới 19 giờ ruỡi

TIỀN HỌC PHÍ PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học đường lại có nhận làm các công việc thuộc về bút toán và đánh máy.

Lời rao

Tôi có một thằng con trai tên là Lê-văn-Tường 17 *tuổi ngổ nghịch không nghe lời cha mẹ răng dạy và ăn cắp tiền bạc của tôi hoài.*

Tôi nhứt định không nhìn nó là con và tôi đã đuổi nó đi rồi xin thân bằng và quyến hữu đừng ai giao tiền bạc cho nó và đừng chứa nó trong nhà.

Như ai giao tiền bạc cho nó cũng là chứa nó trong nhà thì sau nầy có đều chi thì tôi không can dự đến.

Lê-ngọc-Đồng
Mỹ-ngãi — Caolãnh

Feuilleton—N· 23 Thần-Chung 5 Août 1929

DIỆP-VĂN-KỲ

CHƯA DỨT HƯƠNG THỀ

VII

Đông-dương bị vây

(*Tiếp theo*)

Trong khi thầy giáo Thành đương hỏi thăm như vậy, thì ông Nguyễn-quang-Lân đi Saigon rước cô con gái về đã đến nhà.

Tuổi, bà nội, má, người trong nhà ai thấy cô hai Huê về đều cũng mừng rở. Người hỏi thăm chuyện nầy, kẻ chuyện khác, không kịp trả lời.

Cha, lớn quá!

Lịch sự quá!

Cả in mười cái miệng, mà rốt lại chỉ nói có bấy nhiêu câu. Còn cô hai Huê thì cười cười rồi hỏi má:

Má, có mắm ruột không? Đâu mắm? cá rô sướng?

Bà nội hỏi:

Tây mà cũng ăn mắm sao?

— Nầy bà, mấy cô đầm trên trường nhiều cô thèm mắm như chết. Nhưng khổ quá, hôm trước bà tôi đem lên một thống mà không biết làm sao nên phải cho chị « concierge »

— Cho ai, bà nội hỏi?

— Cho « concierge » là người giữ cửa trường đó bà.

Rồi đó cô hai Huê ngồi kể chuyện đủ hết, những là chị em trong trường tử tế thế nào, xấu thế nào, cô giáo nào rịnh với mấy cô đầm, cô giáo nào không. Cho đến chuyện ông thầy thể thao buộc chị em trong trường tập thể thao dơ tay, dơ chưn lên trên trời làm sao, tới mấy chị em phải mua mỗi người một cặp giày thun mà buộc ống quần lại làm sao, cô hai Huê cũng nói cho nghe hết.

Vậy mà có ai dạy nử công, nử hạnh chi không? bà chủ ruộng nẫy giờ mừng quá, bây giờ mới hỏi:

— Có, có má. Có dạy may đồ Annam, dạy may đồ tây đủ hết.

— Dạy may đồ tây làm chi? Bà nội lấy làm lạ nên chận lại mà hỏi.

— Bà, mấy chị lớn trên lớp Normale họ nói nửa mình có chồng đi học Tây về, thì phải biết may đồ tây chớ.

Ông chủ ruộng nghe nói phát tức cười nên lại rờ đầu con gái mà nói:

Khờ quá, nói bậy hoài, nghe đâu thì học đó.

Bà vợ làm bộ giận:

Không rầy mà lại còn nựng nữa! Huê, tự hậu mà còn con nói chuyện đó nửa ta Ở, có dạy nấu ăn, làm bánh làm trái chi không?

— Thưa má có, cô Huê hơi buồn.)

— Dạy sao đâu?

— Mỗi tuần dạy nấu ăn một lần, làm bánh một lần. Mỗi lần chị em tôi góp mỗi người ít cắt đặng mua đường, bột, hột gà hay là nhằm bửa dạy nấu ăn thì mua các món đồ khác. Rồi đó, đến giờ, chị em tôi kéo xuống, sẵng hết, đường bột đánh rồi, chỉ a lại đồ rồi ăn với nhau. Còn nấu ăn, thì nhiều khi bà thầy nấu sẵn bánh canh chờ « tụi » tôi « xực ».

— Hèn chi mà cô hai không biết cai hết cũng phải, bà chủ ruộng nói. Nầy, mà không được nói những tiếng « tụi » tiếng « xực » nửa đa.

— Mụ nầy khó quá? (ông chủ ruộng thấy rầy con hoài nên binh. Con ta mới về, chưa kịp thở, đã là xúm lại hỏi, rồi nó nói chi sái lại rầy. Thôi đi tắm rửa đi con, Huê.

Cô Huê nghe lời đi khỏi chỗ, ông Nguyễn-quang-Lân mới nói thêm rằng:

— Nầy mụ, mình cho con nó đi học chữ chớ có phải đi học lau chén, rửa nồi đâu mà cứ đeo mà hỏi những là nấu ăn, làm bánh. Điều đó để mình dạy không được sao? Bà đây, tôi coi từ nhỏ tới lớn, chỉ học có bấy nhiêu, mà mười lần đổ bánh bờ trọc hết chín.

Thôi, thôi! Hễ có nó về thì tôi bị rầy. « Con cưng vốn thiệt con hư, làm cho cha mẹ phải như ăn mày » ....

Ông chủ ruộng cười.

Thây kệ tôi, miễng con Huê tôi nó khỏi bị rầy là đủ. Nầy, má nó, thôi đừng quạu nữa, đi biểu bầy trẻ nó kho mắm cho con ăn.

Ai quạu? bà chủ ruộng nói Tôi nói trước cho ông biết, binh vừa, chớ binh lắm, không cho tôi dạy con, tôi bỏ nhà cho ông ở đa.

Thôi không binh nữa, (Ông chủ ruộng chịu thua)

.•.

Nói vậy, chớ đã chịu thua đâu. Từ ngày cô con gái về nhà cho đến bữa nay vừa hơn nửa tháng, thì hai ông bà Nguyễn-quang-Lân, nửa chơi, nửa thiệt mà rức xé nhau mãi.

Bữa nọ hai ông bà vô nhà ruộng đương ngồi nói chuyện, thình-lình ông chủ ruộng kêu thằng bạn biểu đi mời thầy giáo Thành ra chơi.

Chi vậy, bà chủ ruộng hỏi:

— Tại con Huê về mấy lần nay không gặp, để kêu thầy giáo ra cho anh em nó thăm nhau.

Bà chủ ruộng lắt đầu rồi xít gần bên ông mà nói thật nhỏ.

Mình kỳ quá! Con gái mình nay nó đã lớn rồi. « Nam nữ thọ thọ bất thân. » Đã biết thầy giáo thật thà, con mình tánh còn con nít trẻ thì cũng chẳng có chi là hại. Song người đời miệng lằn lưỡi mối ngứa sao cho xiết. Huống chi nhà mình có ăn một chút, thì biết bao nhiêu kẻ ghét, biết bao nhiêu kẻ muốn thêu dệt đều nầy đều kia. Mình nên cẩn thận cho lắm.

Khéo lôi thôi hoài! «Miệng lằn lưỡi mối» thây kệ họ. Còn «nam nữ thọ thọ bất thân» là chữ một câu bà mới học lóm của con Huê.

Ông . . . .

— Ông gì nữa. Không chịu thì thôi, còn nói chi dài?

Bà hội đồng chưa kịp nói thêm, thì đã thấy cô con gái cầm một đống nhựt trình dưới bến đi lên.

Có chi lạ không con?

— Con chưa coi kịp. Nhựt-trình sao, mà từ 1er Aout đến bữa nay 7 Aout mới đến. Gởi cả bó, nhựt trình trọn tuần mới đem đến một lần.

— Coi, coi có chi lạ không?

— Ôi, cha, có giặc.

— Giặc ở đâu?

(*Còn nữa*)

Thị-Trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 3 Aout 1929.....11 f 30

GIÁ LÚA

Ngày 3 Aout 1929	(kể 100 kilos)
Vinhlong	7 24
Gocong	7 50
Baixau	7 47
Bạc liêu	7 58
Cambodge, thứ trắng	7 25
Cambodge, thứ đỏ	6 67

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	11, 63
Gạo số 2	11 16
Gạo số 2	10, 56

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG
Cap Tourane 3-8 10 h.
d'Artagnan 6-8
Min 9-8
Azay Rideau 16-8

TÀU VÀ NHỰT
Chenonceaux 16-8

Ở BẮC VÔ
Aden 12-8
Chantilly 6-8
G. G. Roume 5-8 11 h.
Bangkok 16-8

Tàu chạy

SANG PHÁP
Commissaire pierre Lecocq 4-8 12 h.
Aden 15-8
Porthos 6-8 4 h.
Chantilly 20-8
Bangkok 19-8
Chenonceaux 19-8

TRUNG VÀ BẮC
Cap Tourane 7-8
G. G. Roume 8-8

TÀU VÀ NHỰT
d'Artagnan 9-8
Min 12-8

SÁCH

« Paris khám lớn Saigon »

của ông Phan-văn-Gia đã xuất bản

Một bộ hai cuốn.
Mỗi cuốn 0p.45.

Muốn mua xin hỏi tại nhà in « Bảo tồn » 23 rue Filippini Saigon. Ở dưới tỉnh muốn mua xin gởi Mandat 1p,10, vì tiền gởi.

Tiện lắm! Tiện lắm!

Một cách gởi thơ theo kim thời.

Khi nào các ngài có đi du lịch ở các miền lục châu thì các ngài nên nhớ tới mấy nhà Bungalow, nhà Cercle hay là nhà buôn lớn mà hỏi nơi đó có trữ bán những Carte-postale phong cảnh Saigon và lục tỉnh, mà viết thơ gởi về cho anh em bà con thì tiện hơn và quí vị khỏi mất ngày giờ nhiều và quí vị sẽ giữ được nhiều dấu tích tốt đẹp.

Còn vị ở Saigon thì nên dời gót thẳng lại nhà hình Nadal ở đường Catinat môn bài 118 — 120 mà hỏi.

PATHÉ-ORIENT
10 Boulevard Charner
(Trước cửa kho Bạc Nhà nước)
SAIGON

MÁY HÁT BÓNG

HIỆU

Pathé

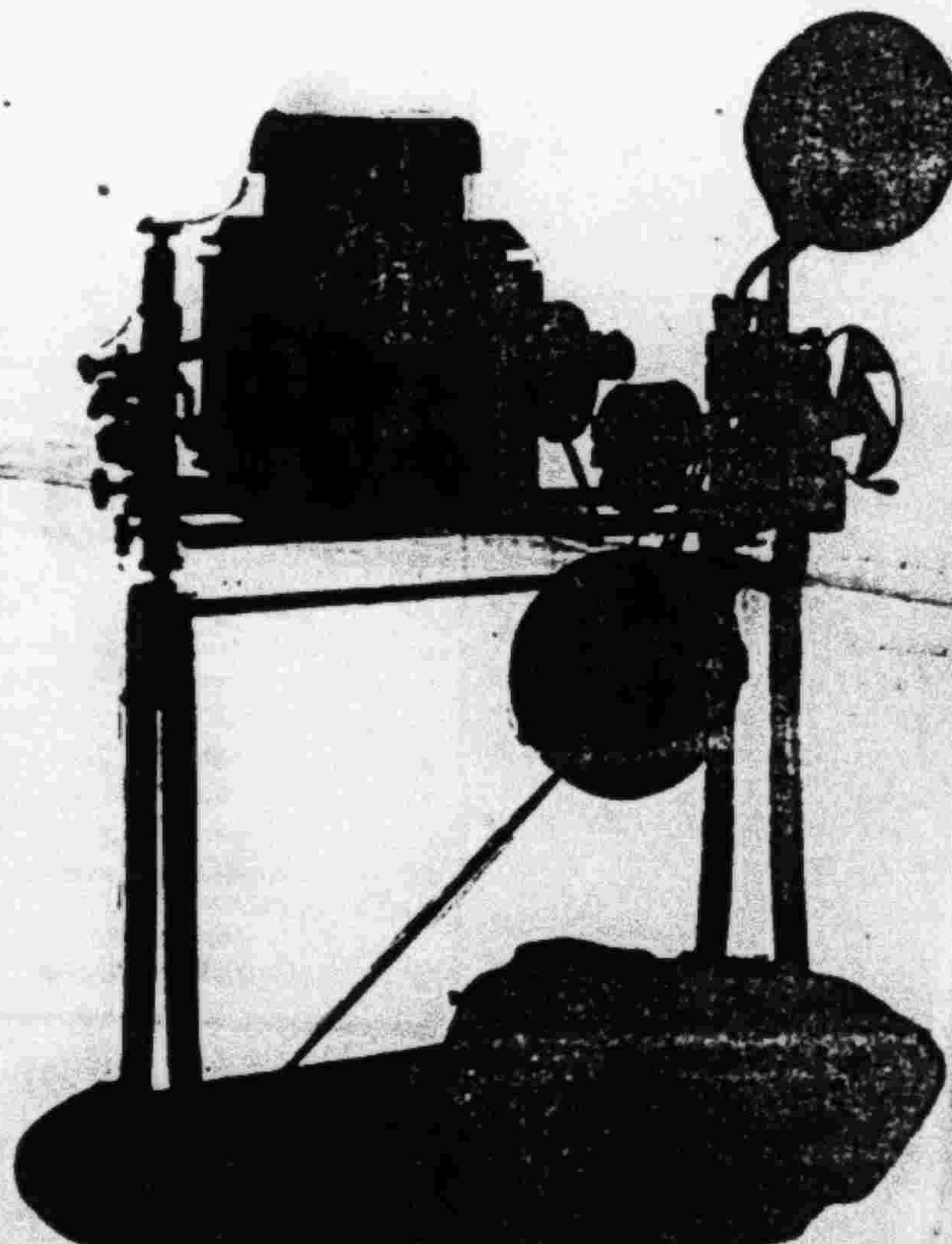

Bổn hảng có bán đủ kiểu máy hát bóng. Máy lớn đặng dựng nhà hát lớn nơi các châu thành lớn, máy nhỏ đặng đi hát các chợ nhà quê, máy này rất nhẹ hai người mang nổi.

Bổn hảng có bán đủ đồ phụ tùng, và than hát bóng đủ thứ.

Bổn hảng tại có đủ thứ films hát bóng, rất hay cho mướn, như là: films Trinh-Thám, films Bi-Kịch và films diễn đủ thứ.

Máy bán rất rẻ, films cho mướn giá phải chăng hơn các nơi khác.

Xin lục-châu quí khách chiếu cố.

Hãy hỏi mục-lục và liste des films nơi Bổn-hiệu.

Lực năng bạc hổ

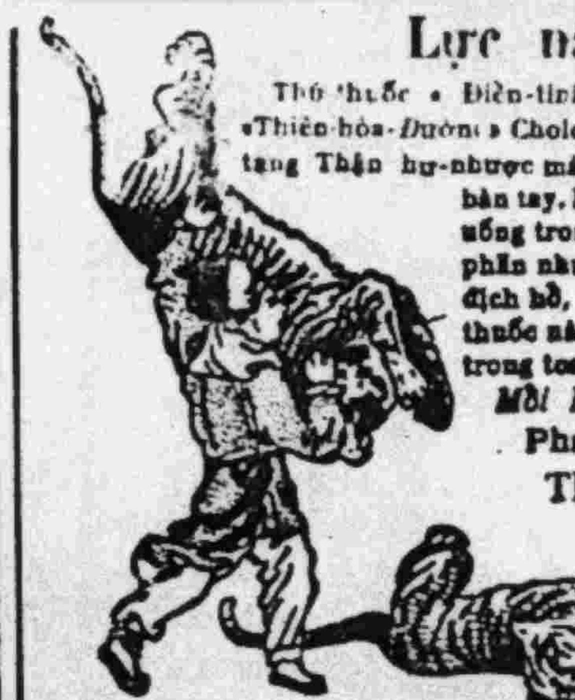

Thứ thuốc « Điển-tinh bổ thận hoàn » của nhà thuốc «Thiên-hòa-Đường» Cholon, là một thuốc trị các chứng vì tạng Thận hư-nhược mà ra đều hay nhứt, trị mau như trở bàn tay. Hễ uống nó thường thường hay là uống trong một tuần thì thấy thần hoàn phát phấn nhược vì cường thật quả sức năng địch hổ, sự công hiệu rất lạ lùng chẳng có thuốc nào bì kịp. Cách uống có chỉ rõ trong toa.

Mỗi hộp 4 viên giá là 1$00

Pharmacie-Sino-Ananmite
THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG
N· 208 Rue des Marins—Cholon

TẠI HÀNG
ĐẠI-ÍCH
29, đường Tổng-đốc-Phương.
Cholon

Đèn Condé sáng 120 bougies thắp bằng dầu săng. Gởi theo cách lãnh hoa giao nhà, tiền phí tổn chị nhân bổn hiệu chịu.

Giá : 8$00

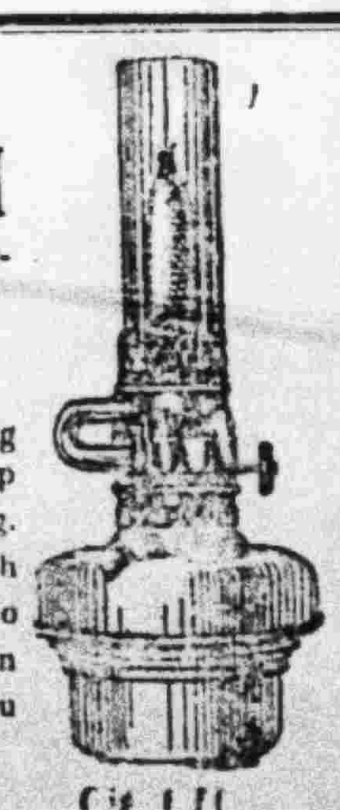

Giá : [illegible]

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc này trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết hết hang lâu mau. Hễ uống thuốc này vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng, đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói......0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn này chuyên trị hàn đàm tà nhiệt bốn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đầu nhức, các chứng trúng cảm, uống thuốc này thì tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.....0$10

Mandat đồ gởi cho Huỳnh Thanh chủ tiệm VẠN-AN-ĐƯỜNG
N· 38 Rue de Douaumont - Saigon

Các ông chủ xe hơi nên chú ý

CARROSSERIE PEINTURE
Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cẩn thận, đóng thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.

May mui xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngộ. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi. Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.

Các quí khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời liền.

Nam-hiệp-Thạnh
Bùi Thái, Directeur
168 Bd. Galliéni—SAIGON
Téléphone n° 178
Đường xe điện khi Cholon

TAM-THÀNH-DƯỢC

1· Trừ tê—2· Bổ huyết.—3· Giải lao?

1—Trừ tê bại nhức mỏi sưng sốt rất thần hiệu, mỗi hộp 1$20.
2—Điều kinh trừ bạch-đái hạ. Xây xẩm xót ruột rất hay, mỗi hộp 1$00
3—Bổ huyết giải trí não. Làm việc một mỏi thường dùng, mỗi hộp 1$00
Cách mua thuốc gởi mandat đề:

Monsieur Trương-Minh-Y
Chủ tiệm Tạo-Nhơn-Đường.
N· 4, rue de la Gare Hoaman

Muốn đến bổn hiệu đo ngay bến xe lửa đậu

Aux ciseaux d'argent TÂN-TÂN

TAILLEUR TONKINOIS

Chapellerie — Cordonnerie — Valiserie — Malles.
N· 148 Rue d'Espagne. — Saigon

Tiệm may lớn nhứt đã được đồng-bào chiếu cố.

Mới lại laines và serges kiểu modernes. Có sẵn các thứ áo lạnh đàn ông và đàn bà để dùng đi Dalat thiệt ấm.

Đóng giày tây, giày đàn bà, làm valises giả tây, nón liège đủ kiểu.

Tiệm ở cùng giãy phố phòng-ngủ Namky. Ở xa muốn lấy échantillons bổn tiệm xin sẵn lòng gởi.

Directeur : Trần-văn-Dức

AU REGRET
76. Boulevard Bonnard

TRÀNG HOA TANG
(couronnes)
bằng cườm và bằng sành
Kể giá từ 8p.00

Giá riêng cho các hội Lương hữu và cho các người mua đi bán lại.

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille.

Truyện Tàu
Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua sỉ lẻ do nơi Nhà-in Bảo-Tồn.

23 Đường Filippini

Lệ-công-Hòa
công ty
42 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon
Téléphone N· 425.

Là công ty của các người thợ bạc Việt Nam lập ra; bán đủ món đồ nữ trang theo kim thời của các người thợ bạc anh tài, xảo thủ chế ra rất đẹp mắt. Công ty có đủ đồ tạp hóa (articles de bazar) và giày dép. Bây giờ và lại còn thêm những đồ gia bất xưa, xem qua rất hạp cho quí vị nào thích đồ cổ tích.

Bổn công ty còn mở rộng phía bán; quí vị hãy nghĩ rằng nếu vẫn là chúng nào thì lợi to chúng nấy.

Vậy xin ai là thợ bạc Annam ở là đồng bào hảo tâm, xin lưu ý.

LỆ-CÔNG-HÒA
Công-ty cẩn cáo

Phòng văn Biện sự
A. Nguyễn-v-Thinh
Agent d'Affaires
N. 26 rue de la Poterie Cantho
chuyên lo giúp việc kiện thưa.

Xin lưu ý
Nguyễn-văn-Dương
Cựu Kinh-lý sở khám đạc
Kinh-lý ngoại ngạch

Lãnh đo đất phân ranh chia đất, vân vân . . . Rạch-giá Ville

Anh Khóa,
KỂ CHUYỆN A PHIẾN.
MỚI LẠI!

Xin ông nào đã hẹn mua, mau lại lấy kẻo hết.

Đỗ-như-Liên
91—93. Rue d'Espagne .Saigon

Tiệm ngành của hãng ông A. GIUNTOLI ở đường Catinat « HỘT-XOÀN » mới lại nhiều lắm, 48 thứ nước, 63 hàng, giá thiệt rẻ.

Xin mời quí-ông, quí-bà đến xem.

Huỳnh-văn-Thông cẩn Quế

GIÁ BÁO
Thần-Chung

Một năm	12$00
Nửa năm	7 00
Ba tháng	4 00

Mandat xin nhớ đề cho
M. Nguyễn-văn-Bá
Quản-lý báo Thần-Chung

Tiệm chụp hình
Mỹ-Quang
83 rue Georges Guynemer Saigon

Kính cáo cho quí vị xin lưu ý. Bổn hiệu chụp hình đã kỹ, tốt và mau, rất khéo lại tính giá thiệt rẻ.

Trong tiệm có bán đủ đồ, kiến, giấy, carton, nước thuốc đồ rửa và đủ các món dùng trong cuộc chụp hình.

Chủ-nhơn kính cáo

PHỤ LỜI NON NƯỚC

Dịch-giả : Nguyễn-văn-Quí

(*Giữ bản quyền*)

(*Tiếp theo*)

Chàng nghe chừng như có tiếng thánh thần kêu chàng bèn mở cửa mà đến chừng Mạnh-đình Lang nói với chàng: «Phan Sinh anh ôi, em là Mạnh đình-Lang đây» thì chàng vội vã cầm tay của nàng, rồi hai người nghĩ đến lối chia phui nảo nề của mình thì khóc mùi.

Một lằng trăng lờ lờ dọi vào phòng chỗ lúc ấy không có đèn đuốc chi hết.

Mạnh đình Lang nói :

— Phan-Sinh ôi, ái tình của đôi ta không phải là ái tình thô bỉ. Em nghĩ rằng em có thể lại gần anh mà không ngại ngùng chi cả và tưởng rằng không có ai giữ danh giá của em cho tròn vẹn bằng anh.

— Đố ai dám nói một câu gì phạm đến danh dự của em lựa là đến làm cho em ô danh xú tiết.

— Ngày giờ còn không bao nhiêu, lưu luyến e người hay dặng. Anh hãy dò xét trong lòng anh coi anh có điều chi khác hơn là sự ngã lòng chăng Anh liệu coi anh có đủ sức đặng cùng em chung nhau chống chỏi lại với số phận chua chát và chiếm hưởng cái phúc hạnh để gom về cho anh với em không?

— Đủ sức lắm em, vì với em thì anh mạnh mẽ hơn hết các nhơn vật ở địa cầu.

— Như vậy thì Phan Sinh ôi, chúng ta chỉ còn có hi vọng nơi chúng ta và nhờ nơi tay Trời Phật cứu giúp mà thôi. Cha em đã đốt bức thơ của anh mà không đọc, nhưng mà về phần em, em tưởng rằng ý muốn của cha em không thể nào làm cho đôi ta rã rời nhau được. Em thề thốt với anh có Phật Trời chứng chiếu, cho nên ngay bây giờ đây thân của em dâng trao về cho anh Nếu anh có can đảm và sức lực thì em đây cũng ó vậy. Em sẽ chờ, em chờ lâu, em chờ trọn đời. Em cho trong sạch cho đáng cái thân con Mạnh nầy trao gởi về anh. Còn về phần anh, anh hãy làm việc, làm cho đến đáng non bạc như mọi người. Anh hãy ráng lập nên gia thất, ng kiếm việc làm, rồi chừng nào anh làm như lời em đây thì anh hãy trở lại xin phép ba mẹ cưới em.

Nghe mấy lời châu ngọc, Phan sinh bèn đứng dậy nói rằng:

— Ở anh đi anh sẽ đi làm việc, nhưng lại muốn cho anh có sức mà làm thì em hãy gởi thơ thăm viếng cho thương và an ủi anh.

— Anh hãy an lòng ra đi, em hãy gởi thơ cho anh và anh cũng phải trả lời cho em, mà nếu có trả lời thì anh cứ gởi ngay cho con G., nó giao lại cho em.Con G. nó không biết đọc nên thơ từ chi của nó, nó đến đây em đọc giùm cho nó nghe. Chừng ấy hễ nó đưa thơ của anh thì em nhìn tuồng chữ em biết.Anh hãy ráng nghe anh Phan sinh, nghe tình lang, Một lần nầy nữa em tỏ cáo giữa trời rằng em giữ một lòng cùng anh dầu cho non mòn biển cạn em cũng không xao lãng. Trời ôi, ông có nghe lời thề của tôi chăng, nếu mai sau tôi ở hai lòng thì xin ông phạt tôi cho đáng tội.

— Ôi ông xanh xin ông hãy phù hộ chúng tôi.

— Ngày mai anh phải đi, đừng có để người ngoài cái lòng can đảm của đôi ta, Vậy thì anh hãy nhậm mấy lời từ giã của em mấy câu ly biệt thiết yếu của em. Ôi, phải chi em đặng chia sự nhọc và sự buồn cùng anh nhưng tiếc thay, lòng em muốn vậy chớ chia làm sao đặng, chỉ duy có chờ anh mà thôi. Thôi xin giã từ anh,giã từ người mà em thương hơn hết trên đời nầy giã từ anh là người làm cho em vui, làm cho em đặng phúc hạnh.

Nàng bèn cắt cho chàng một lọn tóc của chàng để làm của tin còn chàng cũng cắt tóc của chàng để lại cho nàng làm dấu-tích.

Nàng nói thêm rằng.

— Thôi giã từ anh : đây là lần chót mà chúng ta thấy mặt nhau cho đến khi anh trở về, nhưng đến cái ngày anh về thì đôi ta không còn phải mắc cái dọa kẻ nam người bắc nữa.

Phan-Sinh nói :

— Giã từ em, và ước cho tấm lòng của em khư khư trọn vẹn cùng anh rồi thì chắc anh sẽ xông lướt qua khỏi mấy khúc gay go bi thảm trên đàng đời.

— Phan Sinh anh ôi, anh chớ nên mê sắc mà bỏ em, cứ giữ một mực cùng em Mạnh đình-Lang của anh, giữ cho cái vòng phúc hạnh của đôi ta đặng lưu cho trọn cái kiếp nầy. Em sẽ viết thơ cho anh, em thương anh hết lòng. Anh đừng có quên em, anh hãy thương em Mạnh đình Lang của anh. Anh cũng nên cho anh biết cho em biết sự mệt và sự cay đắng của anh, bởi vì em muốn chia sớt cùng anh. Giã từ anh Phan Sinh anh bạn yêu dấu, giã từ tình lang. Đôi ta hôm nay phải xa nhau. Thôi em xin biệt anh.

Hai người siết tay nhau rồi kẻ đi ngược. Phansinh muốn theo nàng nhưng nàng ra dấu bảo chàng ở lại, rồi đó dạng nàng khuất mất trong bóng tối.

(*còn nữa*)

PHÁP-HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chinoise

— Hãng bạc công nghệ và Thương-Mãi.

Tư bổn đóng đã hết .... 50.000.000 quan

Vốn của Banque Industrielle de Chine ... 50.000.000 quan

Số tiền dư trữ .... 22.319.000 quan

Ông Griolet, chánh chủ bàn tri-sự của hãng bạc Paris và Hòa-lang. Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp : De Celles. Tổng quản-lý : ông Carrère.

Đặt các chi cuộc ở Paris, — Lyon — Marseille — Bắc-kinh — Thượng-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng.

CÁC SỞ ĐẠI LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP. — Hải-phòng — Hanoi — Namdinh — Vinh — Đà nẵng — Qui-nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hóa.

Làm đủ các công việc thuộc về Ngân-Hàng.

Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compte-courant » mỗi năm lời 3 phân. Gởi bạc Đông-pháp. Gởi theo tiền Langsa lời 2 phân rưỡi.

Gởi tiền theo tiền cần kiệm, xin do hãng bạc sẽ định tiền lời riêng.

Gởi tiền về tay ra phải có kỳ khắc. xin hỏi hãng bạc thì biết.

Chịu lãnh đổi tiền về chuyện giấy tờ buôn bán lại có nhận lãnh bán « traite » giấy mua mandat giấy thép gởi tiền các nơi đó thì khác, vân vân.

Hãng bạc Pháp-Hoa lại có cho mướn tủ sắt thứ thiệt tốt, thiệt chắn-chắn.

THE SINGAPORE STORE

« Succursale » N· 158 Rue Catinat Saigon

Branche Store : 15 Rue Vannier

Chapprellerie — Chaussures — Cravates, etc.. Expédition contre remboursement à l'intérieur.

DONNET - SIX

Xe-Hơi 6 Máy nầy ít hao hơn hết

Có sức mạnh, nhẹ nhàn,

Lên dốc chắc ý.

Thăng lẹ, nhíp tốt,

Kiểu lịch sự và rộng rãi.

Đi 100 km hao 11 lích dầu.

Là thứ xe kim thời

Có bán tại :

Hãng JEAN COMTE

34 BOULEVARD NORODOM — SAIGON

Ai muốn dùng vải đã tốt mà lại lâu rách thì nên đến.

Hiệu : VẠN - HOA

CHOLON

VÒNG GOÒNG, 38

—Gần nhà máy của Thành-Sanh, ở cầu Ba-mệng. đi phía tay mặt —

Giây thép nói số: 102

Thì sẽ đặng vừa lòng. Vì bổn-hiệu lập ra đã gần ba mươi năm nay, buôn bán khắp trong Lục tỉnh, ai cũng biết *vải* Vạn-hòa *đã đẹp mà lại chắc*, nhưng phải coi chừng kẻo lầm đồ giả mạo.

Coi chừng mấy cái nhãn :

1 — 2 con cá kim ngư hai màu 4 — Vạn hoa con gà trống

2 — 3 con cá kim ngư ba màu 5 — Vạn xuân ông xe lửa

3 — 1 con cá kim ngư xanh 6 — Vạn hòa phi thoàn

VẠN-HÒA *CHỦ-NHƠN*

Kính đốn

Gáy-yêu trở nên Tráng-kiện

TRUNG-BỬU, Hiệu con bươm bướm của Đại-Quang dược phòng 46 Boulevard Tổng-đốc Phương Cholon và 47, Phố hàng Đường Hanoi.

Lo lắng quá độ sắc mặt xanh như tàu lá, chân tay bải hoải. không muốn cựa cậy.

Dâm dục quá độ sinh ra tối tăm mặt mũi, đau lưng. mỏi gối, lỗ tai ù ù như tiếng gió thổi, trống ngực đánh luôn, hai mắt hoa như đom đóm.

Đàn bà ít sữa hay sữa không tốt, uống thuốc nầy vào, thì cho con bú, đứa con sẽ khoẻ mạnh hơn xưa. đường kinh không đúng, khi sớm khi trễ, hay tới kinh kỳ thì thấy lâm nhâm đau bụng, hoặc nhiều quá không dứt. Uống thuốc nầy vào hiệu nghiệm như thần.

Mỗi lọ lớn giá là 2$00 — Mỗi lọ nhỏ giá là ...1$20

KIẾN CON-MẮT

Chế kiến theo khoa Quang-học, có máy Điện-khí coi con mắt. Bán giòng kiến Mỹ-Quốc.

ĐỦ THỨ, ĐỦ MÀU.

MY-KHOUAN

231 RUE DES MARINS

(*Ngang xe Điện giữa — CHOLON*)

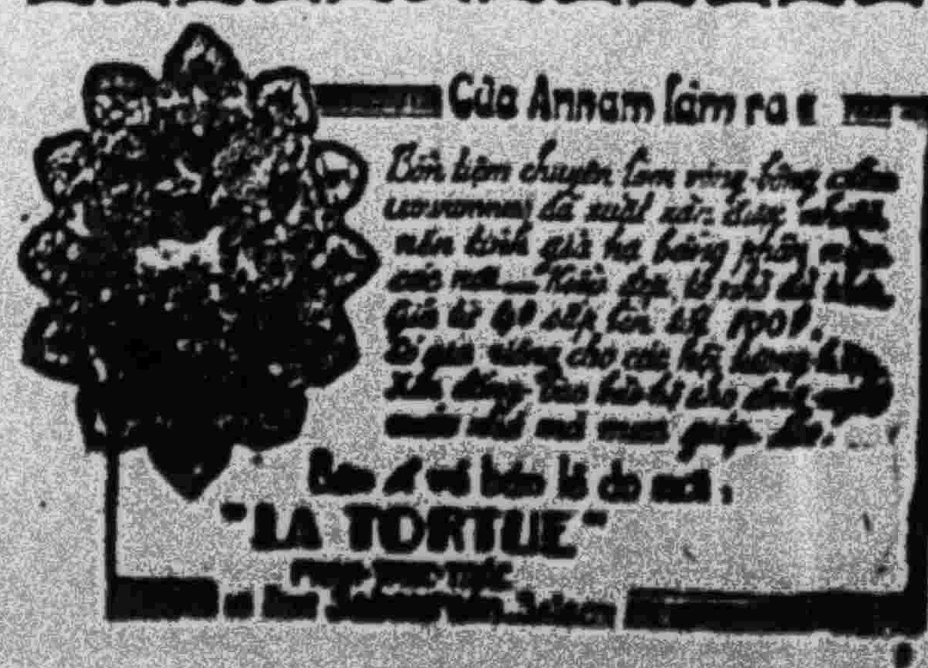

MỚI ! MỚI ! MỚI !!!

Tiệm may « AU CHIC TAILOR HÙNG-VƯƠNG » 14 Sabourain Saigon mới ra đời. Cai cắt (Coupeur) trên 30 năm làm cho mấy « HÃNG TÂY » có danh tiếng trong Nam ngoài Bắc ; Cắt rất khéo, may đúng kiểu kim thời, nếu may không đúng nhằn vai, không vừa bụng qui khách, xin trả tiền lại ; tính giá phải chăng, làm rất kỹ lưỡng. Có trữ đủ các thứ laines, Nỉ, Serge Hucky Ănglê, Tussor Tonkin & Shanghai, để các quí khách lựa trọn, xin đến may thử một lần sẽ biết sự thật....

Các chư quí vị trong lục châu muốn mua các thứ Hàng bên Tây và hàng Bắc thì xin giời gót tại tiệm « HÙNG-VƯƠNG BAZAR TONKINOIS » thì sẽ được như ý, Hàng tốt mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Có bán đủ các thứ : Imperméables « Nouveauté » Hudor đi mưa không ướt. Nón Velours Huckel, Uflechet, Lingdberd. So may Fleury, Dumbia, nỉ thiệt tốt đủ màu ; Souliers « Luxut ». Đồng hồ đủ kiểng « América » Montres & Montres Bracelets 18 Carats et Plaqué Or ; Chemises, Cols, Régates, Pochettes, Noeuds soie & fantaisie, vân vân......

Có trữ bán các thứ ; Panneaux, Tableaux, Lampes en verre, Boules thép vàng, khay, Cháp trầu sơn giả Đồi mồi rất ngộ, Hàng Thêu satin màu, gối thêu, khăn trải bàn, vân.vân.....

Các bà các cô muốn cho lịch sự thì lại tiệm «HÙNG-VƯƠNG» mà mua các thứ đồ Nữ trang mạ vàng của hiệu « MIE KY » Hanoi, bán đủ Vòng, Xuyến Hột, Trái tim, Vòng, Khánh, Cà rá, Nút manchette, Kim cravate làm, theo kiểu kim thời giống hệt như vàng thiệt mà giá lại rẻ, bán cũng theo giá ngoài Bắc, các bà các cô khỏi tốn công gởi ra ngoài Bắc mua.

Nói tóm lại thì có đủ các thứ hàng cho qui khách cần dùng, xin Đồng Bang chiếu cố.

Hớt tóc kim thời : Thợ hớt lựa trọn toàn người giỏi, có Cuvette Sanitaire rửa mặt. Douche gội đầu.

Chủ-nhơn kính mời : Nguyễn-thông-Minh.

Sữa hiệu con chim NESTLÉ là tốt hơn hết trong thế giới

NHA IN BAO - TON

Máy mới, chữ mới.

Hoặc ai muốn in thơ, tuồng, truyện sách cùng là bất kỳ món chi thuộc về nghề in, thì xin gởi cho. Bảo-Tồn là đặng vừa ý.

In mau và khéo lại thêm giá vừa phải

Nhà in Bảo-Tồn, 23 Rue Filippini Saigon

Phòng khám bịnh

của Y khoa Tấn-Sĩ

ĐỖ-VĂN-TỐT

Ở SAIGON

— Đường Pierre Flandin N· 2

(*Ngang vườn ông Thượng, Góc đường Chasseloup-Laubat*)

Khám bịnh

Sớm mơi 7 giờ tới 9 giờ.

Chiều 2 giờ tới 4 giờ

Ở CHOLON (BìnhTây)

Dường Gia-Phú N· 188

(*Ngan Chợ mới*)

Khám bịnh

Sớm mơi 9 giờ tới 11 giờ

Chiều 4 giờ tới 5 giờ

Vua thuốc lậu

Thuốc Tử-ngọc-Liên có đủ thứ chuyên môn trị các bịnh lậu, tim la (sang-độc) hột, trẻ khi vân vân, bịnh nặng và lâu thế nào cũng mạnh dức nọc, có con mạnh mẽ, thiên hạ hoang nghinh lắm, đã nổi khen là Vua Thuốc Lậu Thuốc bạch-đái,điều-kinh, tê bại, xuôi, an-thai thiệt là kỳ phương linh nghiệm. Bán contre rembt mua thuốc phải kể bịnh cho thật kỹ, thơ hỏi thăm phải để có trả lời. muốn bỏ Á-phiện nên hỏi thăm thuốc nầy trước hết, hay lạ lắm. Gởi 5 xu có lấy catalogue.

Thơ, dây thép để cho M. Đinh Thành Song *Pharmacien à* CAI-NHUM (*Poste*).—*Có gởi bán ở Saigon*: 30 Aviateur-Garros *Téléphone* 923

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ BẮC

ĐỨC-LỢI

105 109 Rue d'espagne -:- *Saigon*

(Kế dinh quan Xã-tây)

Bổn tiệm mong ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam cảnh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiến, tranh liễn, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tủ kiếng, bằng trắc và gõ.

Đồ thau : Lư, chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời, bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu màu, tranh, áo gối, nắp bàn, v. v....

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm được bảng ngành ngang bằng thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhơn kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM

105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

Bijouterie Tonkinoise

Ngọc—Lan

Có thợ làm vòng, xuyến, chuỗi hột, hoa tai, thiệt khéo.

Cordonnerie HỢP - THÀNH

Đóng giầy tây, và giầy đờn bà đủ các màu da, theo kiểu kim-thời, thiệt đẹp, và chắc chắn.

Có may ballons d'association đá thiệt bền. Và có làm Ếm đựng nước trà bằng da và bằng mây thiệt tốt.

Xin qui ông, qui bà chiếu cố cho, bổn hiệu rất cảm ơn vô cùng.

Nay kính mời.

Phạm-văn-Tâm, Propriétaire

Bd Albert 1er N· 117-119

Dakao — Saigon.